

CONGRESKRANT

44^E GROENLINKS CONGRES

20 april 2024

Omnisport, Apeldoorn

Te volgen via Youtube

GROENLINKS

INHOUDSOPGAVE

WELKOM OP HET GROENLINKS CONGRES	3
PRAKTISCHE INFORMATIE	5
AGENDA	7
ORDE VAN HET CONGRES	8
TOEGANKELIJKHEID VAN HET CONGRES	11
VERANTWOORDING INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE	13
VOORDRACHTEN LEDEN PARTIJBESTUUR	15
VOORDRACHTEN LEDEN TOEZICHTRAAD	17
VOORDRACHTEN LEDEN REFERENDUMCOMMISSIE	18
VOORDRACHTEN LEDEN INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE	19
WIJZIGING VAN HET HUISHOUELIJK REGLEMENT	20
VERANTWOORDING TWEEDE KAMERFRACTIE 2023	23
VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE 2023	26
VERANTWOORDING FRACTIE EUROPEES PARLEMENT 2023	30
VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR 2023	35
VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD 2023	40
VERANTWOORDING EGP DELEGATIE 2023	43
VERANTWOORDING CONGRESPRESIDIUM 2023	47
GOEDKEUREN JAARREKENING 2022	49

WELKOM OP HET GROENLINKS CONGRES

Beste partijgenoten,

Ik verheug me erop jullie te ontmoeten in Apeldoorn voor het 44ste congres van GroenLinks op 20 april. In deze congreskrant lees je meer over de agenda van de dag, de verantwoordingen van de fracties en partijbestuur, de kandidaten die worden voorgedragen voor verschillende functies en nog veel meer.

WELKOM NIEUWE LEDEN

Voor veel leden zal dit de eerste keer zijn dat zij een congres bijwonen. Het afgelopen jaar hebben we als GroenLinks enorme aantallen nieuwe leden mogen verwelkomen. Begin februari organiseerden we samen met de PvdA een nieuwe ledendag in Eindhoven. Die middag raakte mij, niet alleen door al die mensen die gedreven door hun idealen, verantwoordelijkheidsgevoel en zorgen over de uitslag van de laatste Tweede Kamerverkiezingen lid waren geworden. Maar vooral door de vrijwilligers die op het podium stonden om met veel enthousiasme en wat zenuwen vanwege de volle zaal (600 mensen!) te vertellen waarom het zo leuk en waardevol is om je in te zetten voor een politieke partij. Ze vertelden over de vriendschappen die ze hadden gesloten, de kijkjes achter de schermen die ze hadden gekregen en de nieuwe dingen die ze hadden geleerd. Onderdeel zijn van een gemeenschap van mensen met wie je belangrijke waarden deelt. Wat een fijn gevoel is dat. Ik hoop van harte dat die vele nieuwe leden hun plekje gaan vinden en daar net zoveel energie, plezier en troost uithalen als ik dat doe.

EEN NIEUWE POLITIEKE GEMEENSCHAP

Samen met de PvdA zijn nu we nu al een paar jaar aan het bouwen aan een nieuwe politieke gemeenschap. Ook op 20 april zullen jullie dat weer volop merken. Naast ons eigen GroenLinks congres hebben we ook een gezamenlijk congresdeel met de PvdA. Daar stellen we onder andere ons gezamenlijke Europese verkiezingsprogramma vast en gaan we luisteren naar speeches van Frans Timmermans en Bas Eickhout. Gedurende de dag wordt naast de formele congressen een gevarieerd randprogramma aangeboden waar we elkaar kunnen ontmoeten en inspireren.

ROUTEKAART NAAR 2026

De afgelopen jaren werkten we toe naar besluitvorming over deelname aan de Tweede Kamerverkiezingen met de PvdA. Vanwege de vervroegde verkiezingen ligt die stap inmiddels achter ons. Hoe verder? Als partijbesturen van de PvdA en GroenLinks hebben we een congresmotie ingediend waarin we op hoofdlijnen de route voor de komende jaren voorstellen. Die route leidt naar besluitvorming over vorm en inhoud van onze samenwerking in 2026, na de gemeenteraadsverkiezingen. Blijven we doorgaan als politieke alliantie, gaan we een nieuwe partij oprichten of wordt het een fusie? Die opties gaan we - als het congres daarmee instemt - de komende jaren samen nader verkennen.

EUROPESE VERKIEZINGEN: DOE JE MEE?

Op 20 april trappen we ook de campagne af voor de Europese verkiezingen. Veel van onze afdelingen staan alweer in de startblokken om zoveel mogelijk kiezers te mobiliseren. Het is elke campagne - en we hebben er nogal wat gehad de afgelopen jaren - weer indrukwekkend en hartverwarmend om te zien hoeveel energie er dan loskomt in onze vereniging. Dat is onze kracht als GroenLinks en PvdA. Geen enkele andere partij heeft zoveel leden en zo'n actief en uitgebreid netwerk van afdelingen als wij.

TOT SLOT

Let een beetje op elkaar. Maak bijvoorbeeld een praatje met iemand die je niet kent. En probeer begrip voor elkaar op te brengen. Want we ontmoeten elkaar op een moment van veel zorgen over ontwikkelingen in Nederland en daarbuiten.

Maar bovenal: geniet van de dag en van het goede gezelschap op 20 april, en laat je horen!

Hartelijke groet,
Katinka Eikelenboom
Partijvoorzitter GroenLinks

PRAKTISCHE INFORMATIE

44e GroenLinks congres / 20 april 2024 / Start livestream: 12.30 uur / De livestream is te volgen via de YouTube pagina van GroenLinks-PvdA.

ORGANISATIE CONGRES

Het congres is georganiseerd door het partijbestuur. De orde van het congres is de verantwoordelijkheid van het congrespresidium. De leden van het presidium zijn: Jaap van der Heijden (voorzitter), Coos Hoebe, Jessica Kips, Gijs van der Kroef, Rik van der Laan, Willemijn Ruberg, Werenfried Spit, Beatrijs Erends en Jaco van der Veen.

MEERDERE CONGRESSEN OP EEN DAG

In de ochtend houdt de PvdA haar partijcongres (van 09.30-11.30 uur). Om 12.30 uur start het partijcongres van GroenLinks; in deze congreskrant staat beschreven hoe dat congres eruit ziet.

Van 15.00-17.00 uur komen de beide partijen voor het gezamenlijke congres, waarin de het Europese verkiezingsprogramma vaststellen. De voorbereidende stukken voor dat gezamenlijk congres delen we op 13 april in een aparte congreskrant.

MOET IK ME INSCHRIJVEN?

Om aanwezig te zijn in Omnisport moet je je inschrijven via de website: groenlinkspvda.nl.

Al onze stemgerechtigde leden krijgen toegang tot de stemtool. Je kunt het congres dus ook vanuit huis volgen (via de livestream) en vanuit huis stemmen.

LIVESTREAM

De livestream is te volgen via de Youtube pagina van GroenLinks-PvdA.

HEB IK STEMRECHT

Je hebt stemrecht als je op 20 april minimaal drie maanden lid bent van GroenLinks en als je contributie betaald is.

STEMMEN VIA DE STEMTOOL

De week voor het congres, op 16 april, ontvang je van ons een mail met daarin de link naar de stemtool en jouw persoonlijke stemcode. Deze link en code zijn pas op 20 april bruikbaar.

NIEUW OP HET CONGRES?

Kom langs bij onze introductie voor nieuwe leden, van 11.45 tot 12.15 uur. Hier vertellen we je alles over moties, ordevoorstellen, het congrespresidium en alle óngeschreven regels op zo'n congres. Zo ga je goed voorbereid de congreszaal in. Deze introductie voor nieuwe leden vindt plaats op het 'Nieuwe ledenplein', op de eerste verdieping.

IK WIL ME GRAAG GOED VOORBEREIDEN OP HET CONGRES. TIPS?

- Let op: omdat we in een sporthal zijn, zijn naaldhakken niet toegestaan. Zo houden we de vloer van Omnisport heel.
- Om te stemmen heb je een internetverbinding en een smartphone of laptop nodig.
- In deze congreskrant staat beschreven waar we over stemmen en hoe het stemmen in zijn werk gaat.

- Aanvullende informatie (bijvoorbeeld over de moties) publiceren we op 19 april in de dagkrant.
- Op 16 april ontvang je een mail met de inlogcode voor de stemtool. Die inlogcode is pas op 20 april bruikbaar.
- Je kunt vooraf lunch bestellen via onze website. Door vooraf lunch te bestellen kunnen we eventuele verspilling tegengaan. Op de dag zelf zijn er ook broodjes te koop in Omnisport. Daarnaast is het uiteraard mogelijk om zelf lunch mee te nemen naar het congres.
- Bij binnenkomst controleren de beveiligers alle tassen. We vinden het van groot belang dat alle leden open en veilig kunnen deelnemen aan het congres en kunnen spreken op het podium. De spelregels voor het congres zijn te vinden in de Orde van het congres. Het is niet toegestaan spandoeken, vlaggen en borden mee naar binnen te nemen, deze moeten worden achtergelaten bij de garderobe.

DE AFDELING APeldoORN HEET JE WELKOM

De afdelingen van GroenLinks en de PvdA in Apeldoorn heten onze leden van harte welkom. Je kunt deelnemen aan twee activiteiten die zij ter ere van het congres organiseren.

- Vrijdag 19 april, om 20.00: Op stap met Museum KOR, oftewel het museum voor kunst in de openbare ruimte. Jonge Apeldoornse kunstenaars hebben wandelroutes samengesteld langs kunst in de openbare ruimte. Het grootste museum van Nederland! Verzamelpunt is de Gigant aan de Nieuwstraat 377 in Apeldoorn. De wandeltocht duurt 1,5 uur, na afloop wordt er een drankje gedronken. Wandel je mee? Meld je aan via pvda@apeldoorn.nl.
- Zaterdag 20 april, om 08.30 of om 11.30 uur: Gezamenlijke fietstocht naar de congreslocatie. We fietsen via het democratische hart van de stad langs een diversiteit aan wijken en laten het open en groene karakter van de stad zien. Dat doen we zowel voor de start van het PvdA als het GroenLinks-congres. De tocht duurt een half uur en start bij de fietsenstalling aan het stationsplein van Station Apeldoorn. Daar is een groot aantal OV-fietsen op voorraad. Wil je meefietsen? Meld je dan aan bij emile.lindemulder@groenlinksapeldoorn.nl. We doen ons best om de tocht ook toegankelijk te maken voor mensen met een lichte fysieke beperking, door middel van duofietsen. Geef alsjeblieft duidelijk aan bij je aanmelding wanneer je hier gebruik van wilt maken.

LAATSTE INFORMATIE

Je kunt de dagkrant vanaf 19 april downloaden via de website.

Heb je vragen over het congres of over de informatie in deze congreskrant, dan kun je die stellen via vragen@groenlinks.nl.

AGENDA

Het GroenLinks congres vindt plaats van **12.30-14.00 uur**.

12.30	Opening
	Teststemming
12.35	Vaststellen orde van het congres
12.40	Vaststellen jaarrekening
12.45	Verkiezen partijbestuursleden: interne partijontwikkeling en penningmeester
12.55	Verkiezen leden voor de toezichtraad, de referendumcommissie en de interne kandidatencommissie
13.05	Afscheid vertrekkende functionarissen
13:15	Reglementswijzigingen
13:20	Vaststellen verantwoordingen (EGP, PB, CPR, TZR, EP)
13.25	Speech Rick Timmermans, voorzitter Dwars
13.30	Plenair ledengesprek over linkse samenwerking
13.50	Moties, waaronder motie partijbestuur over routekaart linkse samenwerking
14.00 - 14.15	Einde

Het gezamenlijke congres van de PvdA en GroenLinks vindt plaats van 15.00 tot 17.00 uur.

De agenda en voorbereidende stukken delen we in een aparte congreskrant, op 13 april.

ORDE VAN HET CONGRES

Hieronder vind je ons voorstel voor congresorde voor het GroenLinks-congres op 20 april 2024. Dat zijn de spelregels om het congres ordelijk te laten verlopen. Deze spelregels zijn in lijn met de statuten en het huishoudelijk reglement van GroenLinks. Het congres stelt de congresorde aan het begin van het congres vast. Het is goed om te weten is dat deze orde specifiek geldt voor het GroenLinks congres. Voor het gezamenlijke congres met de PvdA geldt een andere orde met soms afwijkende regels.

Je kunt het congres in Apeldoorn ter plaatse bijwonen, en je kunt het congres via de livestream volgen. Als je het via de livestream volgt, en je hebt stemrecht, kun je ook meedoen aan de stemmingen. Voor de andere rechten die een congresdeelnemer heeft moet je ter plaatse aanwezig zijn. Dat gaat om bijvoorbeeld het spreekrecht, het indienen van ordevoorstellen en een herstemming aanvragen.

Of dit nu je eerste of veertigste congres is: lees deze regels goed door. De regels zijn namelijk op sommige punten gewijzigd ten opzichte van eerdere congressen. Mocht je nog vragen hebben, stel die gerust via congrespresidium@groenlinks.nl. We wensen iedereen een goed congres.

Het congrespresidium

VOORSTEL VOOR CONGRESORDE

DE LEIDING VAN HET CONGRES

Linda Voortman is de congresvoorzitter. Zij heeft de leiding van het congres en spreekt uit welke besluiten het congres neemt.

Het congrespresidium is verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van het congres. Bij het congrespresidium kun je terecht met vragen, opmerkingen of klachten over de gang van zaken. Je vindt het congrespresidium aan de organisatietafel in de congreszaal. Voorafgaand kun je contact opnemen via congrespresidium@groenlinks.nl.

SPREKEN OP HET CONGRES

Om te spreken op het congres moet je ter plaatse aanwezig zijn. Bij onderwerpen waarbij de leden mogen spreken, gelden de volgende regels:

- Als het om een voorstel van het partijbestuur gaat, mag het partijbestuur als indiener het voorstel eerst toelichten.
- Bij motie of amendement van andere indieners, mag één spreker het voorstel als eerste namens de indieners toelichten. Deze krijgt 1 minuut spreektijd. Vervolgens komt er een spreker die namens het partijbestuur reageert. Die krijgt eveneens 1 minuut.
- De overige sprekers moeten zich bij voor de start van de behandeling van het betreffende agendapunt melden bij het meldpunt voor in de zaal. Ze spreken in de volgorde van aanmelding. De spreektijd is een halve minuut. Aanmelden betekent niet dat je altijd mag spreken. Als er veel sprekers zijn of als de congresvoorzitter van mening is dat argumenten te veel herhaald worden, kan deze het inspreken afbreken.
- Na de overige sprekers, mag het partijbestuur kort reageren op de voorgaande sprekers. En bij een andere indiener, mag de spreker namens de indieners daarna ook kort reageren.

De spreektijd wordt geprojecteerd, zodat de spreker ziet hoe lang deze nog heeft. De congresvoorzitter

mag de duur van de spreektijd aanpassen, als dat voor de behandeling van het onderwerp nodig is.

Uitzonderingen en bijzonderheden voor het spreken op het congres

- Bij de verantwoordingen zijn er geen sprekers. Voor de bespreking van de verantwoordingen is een apart programmaonderdeel tijdens het congres georganiseerd.
- Aan kandidatencommissies mogen alleen vragen worden gesteld over de procedure, niet over de kandidaten.
- Bij het agendapunt ‘ledengesprek over linkse samenwerking’ hoeven sprekers zich niet vooraf te melden. Dat gebeurt met een goomicrofoon. De congresvoorzitter bepaalt wie het woord krijgt.

STEMMEN OVER BESLUITEN

Je hebt stemrecht als je je minstens drie maanden voor 20 april 2024 hebt aangemeld als lid en je contributie hebt betaald. Alle stemgerechtigde leden ontvangen voor het congres een stemcode voor de digitale stemtool. Bewaar deze code goed. De code wordt maar één keer verstuurd.

Stemmen gebeurt met behulp van een stemtool op je smartphone of een ander apparaat dat verbinding kan maken met internet. Tijdens het congres wordt uitgelegd hoe dit werkt. We raden je aan vooraf de telefoon goed op te laden.

Je kunt bij voorstel waarover gestemd moet worden beginnen met stemmen nadat de congresvoorzitter de stemming heeft geopend. Als de congresvoorzitter de stemming heeft gesloten, kun je niet meer stemmen over dit besluit.

Alle stemmingen worden gedaan met de stemtool. Alleen in de zeer uitzonderlijke situatie dat de stemtool faalt, wordt hiervan afgeweken. In dat geval kunnen alleen stemgerechtigde leden stemmen die in de zaal aanwezig zijn.

Het congrespresidium stelt de uitslag van een stemming vast en de congresvoorzitter deelt deze mee aan het congres.

De door de congresvoorzitter uitgesproken uitslag is bindend, tenzij de juistheid van de uitslag onmiddellijk wordt betwist en een congresdeelnemer luid en duidelijk om herstemming vraagt. Een herstemming aanvragen kan dus alleen als je op de locatie aanwezig bent.

MOTIES EN ACTUELE MOTIES

Moties moeten op 10 april 2024 om 12:00 uur zijn ingeleverd. Voor alle moties geldt dat zij op het moment van indiening door minimaal 25 leden moeten zijn ondertekend. Indien er op het moment van indiening onvoldoende namen onder de motie staan, wordt de motie beschouwd als niet te zijn ingediend.

Actuele moties moeten voor zaterdag 20 maart 11:30 worden ingediend via congrespresidium@groenlinks.nl, in het format dat op de [website](#) ook staat voor gewone moties. De motie moet dus vóór aanvang van het congres zijn ingediend. We verzoeken dringend om actuele moties zo vroeg mogelijk in te dienen, zodat ze tijdig kunnen voor de leden kunnen worden gepubliceerd. Ook een actuele motie moet door minimaal 25 leden zijn ondertekend. Actuele moties worden alleen in behandeling genomen als zij gaan over onderwerpen die na 10 april 2024 12:00 uur bekend zijn geworden. Bovendien moet de motie een spoedeisend karakter hebben. Het congrespresidium bepaalt of de actuele motie in stemming wordt gebracht. Tegen deze beslissing is geen bezwaar of beroep mogelijk.

VERKIEZING TWEE NIEUWE LEDEN PARTIJBESTUUR

Er moeten voor twee functies in het partijbestuur nieuwe bestuursleden worden gekozen. In de congreskrant staat hierover een advies van de kandidatencommissie. Bij de stemming kun je voor beide functies stemmen op degenen die zich kandidaat hebben gesteld, en op 'geen der kandidaten'.

VERKIEZING LEDEN TOEZICHTRAAD, REFERENDUMCOMMISSIE EN INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE

In deze congreskrant kun je lezen wie kandidaat is voor welke functie. Voor al deze commissies worden evenveel kandidaten voorgedragen als er plaatsen zijn. Daarom wordt er per commissie over de voordracht als geheel gestemd, en niet per kandidaat (zie artikel 19 van het HR). Alle voordrachten komen tegelijk in stemming.

WIJZIGING VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Het partijbestuur heeft een voorstel om de artikelen 27 en 28 van het huishoudelijk reglement van GroenLinks aan te passen. Voor een wijziging van het huishoudelijk reglement is een gewone meerderheid nodig (meer dan 50%).

ORDEVOORSTELLEN

Een congresdeelnemer kan een ordevoorstel doen. Doe dit bij voorkeur per e-mail, ruim voor aanvang van het congres (congrespresidium@groenlinks.nl). Tijdens het congres kun je een ordevoorstel indienen bij de organisatietafel.

Het congrespresidium beslist of een ordevoorstel in stemming wordt gebracht. Voorstellen worden in ieder geval niet toegelaten als ze in strijd zijn met de wet, de statuten en/of het huishoudelijk reglement, als wordt voorgesteld om een eerdere stemming over te doen of als wordt voorgesteld om een agendapunt niet behandelen omdat de voorbereidingstijd te kort was. Over toegelaten ordevoorstellen stemt het congres onmiddellijk, tenzij er op dat moment al een stemming gaande is.

TOEGANKELIJKHEID VAN HET CONGRES

OPENBAAR VERVOER:

Wil je direct met het OV naar het congres? Je bereikt Omnisport via de kleinere stations in Apeldoorn. Vanaf Station Osseveld bereik je Omnisport te voet in ongeveer 15 minuten en vanaf Station de Maten in ongeveer 5 minuten. Bekijk [hier](#) de kleinere stations op de plattegrond. De bushalte Omnisport ligt op ongeveer [8 minuten lopen](#) afstand van Omnisport Apeldoorn.

LUNCH EN ALLERGIEËN:

Via de website groenlinkspvda.nl is het mogelijk een vegetarisch of veganistisch lunchpakket te bestellen. Eventuele allergieën kun je doorgeven aan Susanne Copini via scopini@pvda.nl, zij zorgt ervoor dat er een apart lunchpakket voor je wordt klaar gezet.

Om verspilling te voorkomen proberen we van te voren in kaart te brengen hoeveel mensen er op locatie lunchen. Maar het is ook mogelijk om ter plekke een broodje te kopen, of om zelf een lunch mee te brengen.

EXTRA VOORZIENINGEN:

- Rustruimte: de rustruimte bevindt zich op de begane grond, in kleedkamer 1. Deze ruimte is gedurende de hele dag te gebruiken door iedereen die zich even wil terugtrekken.
- Gebedsruimte: de gebedsruimte bevindt zich in kleedkamer 2, op de begane grond van Omnisport. De gebedsruimte is de hele dag toegankelijk, behalve van 14.15 tot 14.45 uur.
- Kolfruimte: de kolfruimte bevindt zich op de begane grond in scheidsrechterskamer 1. In de kolfruimte is een koelkast, stoel en stroompunt aanwezig. De kolfruimte is de hele dag te gebruiken. Het is mogelijk om een tijd om te kolven te reserveren, via een lijst die op de deur van de kamer hangt.

GEBARENTOLK EN SCHRIJFTOLK:

Het congres is ook te volgen met een gebarentolk en/of een schrijftolk.

In de congreszaal is de gebarentolk op het podium te zien. De ondertiteling van de schrijftolk is te volgen via de livestream.

Als je het congres vanuit huis volgt kun je een aparte livestream aanzetten, waarop de gebarentolk en schrijftolk te volgen zijn. Deze aparte livestream is te vinden via de Youtube pagina van GroenLinks-PvdA, en via de stemtool.

Heb je vragen over het gebruik van de gebaren- en schrijftolk of wil je meer weten over deze techniek, stuur dan een mailtje naar vragen@groenlinks.nl.

BEZOEKERS IN EEN ROLSTOEL:

De hele congreslocatie is rolstoeltoegankelijk. De liften bevinden zich naast het trappenhuis, direct bij de hoofdingang.

De mindervalidentoiletten bevinden zich alle op de begane grond, op 4 plekken: achterin de centrale gang, achter het podium in de congreszaal, en in kleedkamers 11 en 5.

EXTRA ONDERSTEUNING:

Gedurende de dag zijn overal in het gebouw vrijwilligers te vinden, te herkennen aan hun groene en rode t-shirts. Zij zijn er om je de weg te wijzen, te helpen bij praktische vragen en informatie te geven. Voel je vrij om hen aan te spreken als je ergens hulp bij nodig hebt!

TOT SLOT:

Is er nog iets anders dat jij nodig hebt om mee te kunnen doen aan dit congres, laat het ons dan weten! Dit kan via vrAGEN@groenlinks.nl.

VERANTWOORDING INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE

De interne kandidatencommissie (KCI) kreeg op 10 oktober 2023 twee opdrachten.

1. Van de toezichtraad kreeg de KCI de opdracht om voordrachten op te stellen voor de benoeming door het congres van een partijbestuurslid interne partijontwikkeling en een partijbestuurslid financieel beleid (penningmeester).
2. Van het partijbestuur kreeg de KCI de opdracht om te komen tot een voordracht voor de benoeming door het congres van minimaal twee leden van de toezichtraad.

Voorafgaand aan de definitieve opdrachtverlening zijn de profielschetsen en de opdrachten in gesprek met de voorzitter van de toezichtraad en de partijvoorzitter nader toegelicht en afgestemd. De kandidatencommissie heeft de keuze uit een enkelvoudige voordracht of bij gelijke geschiktheid een meervoudige voordracht.

Gedurende de procedure heeft de voorzitter van de KCI op verschillende (in de opdrachten aangegeven) momenten contact gehad met de voorzitter van de toezichtraad en de partijvoorzitter om de stand van zaken te delen.

De vacatures waren opengesteld van 16 oktober tot 16 november 2023. Voor de openstaande functies in het partijbestuur ontving de KCI drie sollicitaties en voor de functies in de toezichtraad ontving de KCI tevens drie sollicitaties. Op 20 november vond de briefselectie plaats. Op basis daarvan zijn alle kandidaten uitgenodigd voor een gesprek.

Voor de functie van partijbestuurslid interne partijontwikkeling is één gespreksronde gehouden, waarna de voordracht werd vastgesteld. Voor de functie van partijbestuurslid financieel beleid (penningmeester) werden twee gespreksrondes gehouden en is met beide kandidaten tweemaal gesproken. Daaruit is één kandidaat voorgedragen voor de functie.

Voor de functies in de toezichtraad zijn twee gespreksrondes gehouden en is met één kandidaat eenmaal gesproken en met twee kandidaten tweemaal. Door de hoge kwaliteit van alle drie de kandidaten is, in overleg met de partijvoorzitter, besloten om alle drie de kandidaten voor te dragen. Er is voor elk van de kandidaten plaats in de toezichtraad en er is dus geen sprake van een meervoudige voordracht.

Tijdens alle gesprekken met de verschillende kandidaten heeft de KCI aandacht besteed aan de geschiktheidseisen en aan integriteit. Op basis van de gesprekken en een online check door het partijbureau zijn er geen bezwaren rond de integriteit van de kandidaten aan het licht gekomen.

Dit geldt ook voor de kandidaat die uiteindelijk niet is voorgedragen voor de functie van partijbestuurslid financieel beleid (penningmeester). De KCI heeft twee waardevolle en mooie gesprekken gevoerd met deze kandidaat. De KCI hoopt dat deze persoon in de toekomst nogmaals solliciteert voor een (eventueel andere) functie in het partijbestuur.

Het was voor de KCI wederom een voorrecht en een plezier om tijdens deze procedure weer goede gesprekken te voeren met betrokken leden die zich in willen zetten voor onze partij. De KCI is zeer te spreken over de kwaliteit en ervaring die alle voorgedragen kandidaten meebrengen. Dit maakt de KCI uiteraard zeer gelukkig.

In de komende paar jaar vertrekken er mogelijk verschillende partijbestuursleden (na het volbrengen van twee termijnen) en het is van belang om voldoende keuze te hebben om te komen tot goede (enkelvoudige

of meervoudige) voordrachten. De KCI blijft dan ook het belang benadrukken van het actief benaderen van mensen voor openstaande functies en daarbij voorbij de gebaande paden te stappen. Op die manier blijft de kwaliteit van het partijbestuur en de toezichtraad geborgd.

De interne kandidatencommissie bestond voor deze procedure uit: Marelva van Erp, Helen Kuyper (voorzitter), Bart de Leede, Miguel Ririhena (tussentijds gestopt), Jeroen van Rossum, Marieke Wagter en Benthe van Wanrooij.

Helen Kuyper – 9 maart 2024

VOORDRACHTEN LEDEN PARTIJBESTUUR

Het partijbestuur telt zeven leden die voor een periode van drie jaar door het congres worden gekozen volgens een rooster van aftreden. Dit jaar worden er twee kandidaten voorgedragen voor het partijbestuur: Samir Bashara (interne partijontwikkeling) en Jan Ravesteijn (penningmeester).

SAMIR BASHARA

Voordracht

Met overtuiging draagt de kandidatencommissie Samir Bashara voor een tweede termijn voor als Bestuurslid Interne Partijontwikkeling, opdat hij verder kan bouwen aan zijn ambities voor de partij, zoals de professionalisering van (kleinere) afdelingen, betere regionale spreiding en de verdere versterking van het bestuurdersnetwerk. De kandidatencommissie kent Samir als een energieke, ontwapenende en scherpzinnige bestuurder met grote doorzettingskracht. Als natuurlijk netwerker maakt hij gemakkelijk verbinding en weet hij samenwerking te intensiveren in de partij, ook met leden buiten het actieve kader. Daarbij is hij effectief in zijn samenwerking met andere bestuursleden en partijgenoten om de GroenLinks idealen te realiseren. Een bestuurder kortom, die nog lang niet klaar is en die de kandidatencommissie graag terugziet.

Motivatie

De afgelopen jaren heb ik deze inspirerende functie, binnen deze al even inspirerende beweging met ongelooflijk veel plezier vervuld. De geestdrift om -eenmaal goed warm gedraaid- verder te gaan met datgene wat ik persoonlijk en wij als collectief in gang hebben gezet, is vandaag zo mogelijk nog groter dan drie jaar geleden.

Ik heb als partijbestuurder getracht bij te dragen aan een meer divers, meer regionaal bewust en (lokaal) professioneler GroenLinks. Primair door onafatend te investeren in de niet-landelijke gremia binnen onze vereniging (provinciale en lokale afdelingen, werkgroepen / netwerken en ons bestuurdersnetwerk). Op al deze gebieden zijn echte stappen vooruit gezet én is nog veel verdere ontwikkeling mogelijk.

Sinds twee jaar is hier de samenwerking met de PvdA bijgekomen. Een complexe samenwerking die professionaliteit, stevigheid ervaring en contextbewustzijn van ons vraagt.

Het is, kortom, een enorme uitdaging. En daar ga ik goed op.

Ik stel mij dan ook vol overgave beschikbaar voor een tweede termijn!

Samir Bashara

JAN RAVESTEIJN

Voordracht

Voor de portefeuille van Penningmeester draagt de kandidatencommissie graag Jan Ravesteijn voor. De commissie heeft hem leren kennen als verbindende, vriendelijke en zorgvuldige bestuurder met grote maatschappelijke betrokkenheid en een intrinsieke wens om de partij te ondersteunen in deze bijzondere politieke tijden. Jan heeft jarenlange ervaring als penningmeester en heeft diverse financiële rollen vervuld binnen maatschappelijke organisaties. De kandidatencommissie ziet in hem een dienende penningmeester, die zal zoeken naar gedragen consensus. Jan brengt zowel de ambitie en motivatie als de ervaring om invulling te geven aan de positie van nauwkeurige penningmeester. In die rol zien wij hem als belangrijke toevoeging aan het partijbestuur als geheel.

Motivatie

Ik ben GroenLinkser van het allereerste uur. Ik ben op diverse fronten in de partij actief geweest: als afdelingsbestuur, gemeenteraadslid, college-onderhandelaar, lid van programma- en kandidatencommissies en penningmeester GroenLinks Europa. Momenteel ben ik actief als trainer bij de GL-Academie.

Politiek actief zijn is iets wat ik van huis uit heb meegekregen. Ik ben opgegroeid in een traditioneel rood nest en ben mijn 17e lid geworden van de PvdA. Via de CPN ben ik overgestapt naar GroenLinks. En inmiddels ook weer lid van de PvdA.

Naast mijn politieke activiteiten heb ik mij zowel beroepsmatig en als vrijwilliger altijd ingezet voor de publieke zaak. Als manager en als penningmeester heb ik de nodige knowhow opgedaan in het beheren van financiën en het ontwikkelen van financieel beleid. Momenteel ben ik nog lid van de Raad van Toezicht Leergeld Nederland en van de Raad van Toezicht Het Begint met Taal. Als ZZP'er geef ik nog regelmatig trainingen aan uitvoerende professionals in het sociaal domein (schuldhulpverleners, re-integratiecoaches en sociaal werkers).

Met mijn politieke ervaring en mijn financiële knowhow wil ik graag een bijdrage leveren aan de uitdagingen waar GroenLinks nu voor staat en het verder uitbouwen van de samenwerking met de PvdA, zowel op politiek, organisatorisch als financieel op gebied.

Jan Ravesteijn

VOORDRACHTEN LEDEN TOEZICHTRAAD

De toezichtraad bestaat uit minimaal vijf, maximaal zeven leden. Leden van de toezichtraad worden voor een periode van drie jaar door het congres gekozen volgens een rooster van aftreden. De zittende leden van de toezichtraad zijn: Hetty Hafkamp (voorzitter), Titia van Leeuwen, Felix Flinterman, Gerda Bosdriesz, Gerard van de Kuilen en Maarten Prot.

Titia van Leeuwen heeft als langstzittende toezichtraadslid besloten na deze termijn haar functie neer te leggen. Het partijbestuur wil Titia bedanken voor haar jaren lange inzet en goede werk in de toezichtraad van GroenLinks. Felix Flinterman wordt door de kandidatencommissie voorgedragen voor herbenoeming, opnieuw voor een periode van drie jaar. Daarnaast worden dit jaar door de interne kandidatencommissie twee nieuwe kandidaten voorgedragen aan het congres, voor twee beschikbare posities: Crista Vonkeman en Floris Tas.

FELIX FLINTERMAN (HERBENOEMING)

De kandidatencommissie stelt met genoegen voor Felix Flinterman voor een tweede termijn te benoemen als lid van de toezichtraad. De commissie kent hem als zuiver en zorgvuldig. Felix heeft zich in de afgelopen jaren bewezen als betrouwbare toezichthouder die zich inzet voor een stevige samenwerking tussen de toezichtraad, het bestuur en andere gremia in de partij, omdat hij gelooft in de kracht van nuance, draagvlak en respect voor ieders rol. Felix combineert daartoe zijn ervaring binnen en buiten de partij met een sterk gevoel voor integriteit, scherpe procesmatigheid en doorzettingskracht. We zien hem, met zijn ervaring, graag terug voor een volgende termijn.

CRISTA VONKEMAN (NIEUWE KANDIDAAT)

De kandidatencommissie draagt met plezier Crista Vonkeman voor als nieuw lid van de toezichtraad. In haar ziet de commissie een prettig kritische toezichthouder met gravitas en verbindingskracht. In de kennismaking maakte Crista indruk met haar doelgerichtheid en visie, en ook met haar relativiseringsvermogen en haar zelfreflectie. Haar uitgebreide en diverse ervaring als toezichthouder en bestuurder geven haar een stevige inhoudelijke basis om bij te dragen aan de bijzondere ontwikkelingen waarin onze partij zich momenteel bevindt. De commissie vindt Crista een inspirerende, energieke allrounder, die de mensgerichte en de technische kant van toezichthouden weet te verenigen. We zijn heel blij dat Crista zich met al haar ervaring opnieuw wil inzetten voor de partij.

FLORIS TAS (NIEUWE KANDIDAAT)

De kandidatencommissie draagt Floris Tas met vertrouwen voor als lid van de toezichtraad. In de gesprekken heeft de commissie hem leren kennen als aimabele, onafhankelijke denker, die als sparringpartner gericht is op samenwerking en verbinding en met zijn ervaring binnen de partij in de toezichtraad van waarde kan zijn. Een toezichthouder die zich goed kan aanpassen en plezier heeft in analyseren en doortastend doorvragen. Floris' brede ervaring als jurist, bestuurder en toezichthouder geven hem bovendien een brede basis om de partij kritisch vooruit te helpen in roerige tijden. De commissie verwacht dat Floris van waarde zal zijn in de toezichtraad met zijn prikkelende nieuwsgierigheid en prettige overtuigingskracht.

VOORDRACHTEN LEDEN REFERENDUMCOMMISSIE

De referendumcommissie bestaat uit drie leden die voor drie jaar worden benoemd, met als taak het organiseren van landelijke referenda en het vaststellen van de uitslag ervan.

We nemen dit congres afscheid van Jurien Korzelius, zij stopt na een lange staat van dienst in de referendumcommissie. Gelukkig blijft Jurien wel lid van de commissie voor geschil en beroep, zodat we haar niet helemaal hoeven te missen. We willen Jurien bedanken voor haar geweldige werk en inzet de afgelopen jaren!

Het partijbestuur draagt één kandidaat voor om Jurien te vervangen, namelijk Nienke Slump. Ook moeten de zittende leden, voorzitter Kees Diepeveen en Simon Otjes, voor een periode van drie jaar worden herbenoemd.

Kees Diepeveen (herbenoeming)

Het partijbestuur draagt Kees Diepeveen opnieuw voor als voorzitter van de referendumcommissie. Kees Diepeveen geeft op dit moment leiding aan het Kansenmakerteam, dat in opdracht van de PRT (Provinciale Regie Tafel) Asiel en Migratie Utrecht 26 gemeenten ondersteunt in het vinden van oplossingen in de asielketen. Eerder stond hij als GroenLinks-wethouder in Utrecht aan de wieg van Plan Einstein, het eerste voorbeeld van de Utrechtse aanpak.

Kees is een ervaren en toegewijde partijman en was eerder o.a. Tweede Kamer-fractiemedewerker, lid van het partijbestuur en van de commissie voor het landelijk verkiezingsprogramma. Hij heeft in allerlei functies en partijgeledingen ervaren hoe belangrijk een levendige ledendemocratie is en hoe belangrijk het is voor een gezonde balans in de partij dat de stem van de leden zich goed kan uiten. Daar probeert hij vol overtuiging aan bij te dragen in zijn rol als voorzitter van de referendumcommissie.

Simon Otjes (herbenoeming)

Het partijbestuur draagt Simon Otjes opnieuw voor als lid van de referendumcommissie. Simon is universitair docent Nederlandse politiek aan de Universiteit Leiden en onderzoeker aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Simon kent de vereniging door en door en vanuit verschillende rollen. Simon was onder andere actief bij DWARS, werkte voor het Wetenschappelijk Bureau en de Tweede Kamerfractie, ondersteunde meerdere programmacommissies en werkte als kiezersonderzoeker voor het Landelijk Bureau. Door zijn ruime ervaring binnen de partij en inhoudelijke kennis, die belangrijk is voor de technische kant van het organiseren van referenda. In de afgelopen periode is Simon door zijn (technische) kennis en kunde een onmisbare toevoeging aan de referendumcommissie gebleken.

Nienke Slump (nieuwe kandidaat)

Het partijbestuur daagt Nienke Slump voor als lid van de referendumcommissie. Nienke Slump is werkzaam als zelfstandig jurist in Middelburg. Eerder was ze werkzaam als directeur van de stichting Samen Recht Vinden Zeeland en als advocaat voor verschillende kantoren. In 2022 won zij de 'Vrouwen van Nu Verschilmaker Award' met het 'Samen Recht Vinden-busje' waarmee ze door Zeeland reed, daarmee bracht ze recht letterlijk tot aan de voordeur.

Nienke brengt een flinke dosis juridische en procedurele kennis met zich mee. Zij heeft in de afgelopen periode meegelopen met de referendumcommissie als aspirant-lid, in die rol heeft ze de ledendemocratie en technische systemen goed leren kennen. Daarnaast heeft ze laten zien door haar kennis, ervaring en scherpe inzichten een waardevolle toevoeging te zijn aan de commissie.

VOORDRACHTEN LEDEN INTERNE KANDIDATENCOMMISSIE

GroenLinks kent een interne kandidatencommissie die tot taak heeft kandidaten te selecteren voor vacatures in het partijbestuur en de toezichtraad. De leden van de kandidatencommissie intern worden op voordracht van het partijbestuur door het congres benoemd.

De kandidatencommissie bestaat uit vijf tot zeven leden. Om goed te kunnen functioneren is het van belang dat in de kandidatencommissie intern verschillende competenties vertegenwoordigd zijn. Het gaat daarbij onder andere om kennis van zowel de praktijk als de statutaire rollen van bestuur en toezicht binnen GroenLinks, politiek-bestuurlijke sensitiviteit, ervaring met (inclusieve) werving en selectie, goede gespreksvaardigheden en ruime kennis van de partij op verschillende niveaus. De zittende leden van de kandidatencommissie intern zijn: Helen Kuyper (voorzitter), Jeroen van Rossum, Bart de Leede, Marieke Wagter, Marelva van Erp en Benthe van Wanrooij. In de afgelopen periode heeft Miguel Ririhena ervoor gekozen te stopen als lid van de kandidatencommissie. Het partijbestuur draagt Stephanie Bennett voor om Miguel te vervangen.

Stephanie Bennett

Het partijbestuur draagt met plezier Stephanie Bennett voor als lid van de kandidatencommissie intern van GroenLinks. Stephanie heeft in de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan binnen de partij en zit in haar tweede termijn als Statenlid in Groningen. In 2021 was zijn kandidaat-Kamerlid en hebben veel partijgenoten haar leren kennen als sprankelende, ontwapenende en stevige politica. Voor de kandidatencommissie brengt ze zowel vanuit haar professionele ervaring als psycholoog als wel haar politieke ervaring een waardevolle dosis mensenkennis met zich mee. Bovendien heeft zij een sterk netwerk in Noord-Nederland.

WIJZIGING VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Begin februari deelde het partijbestuur een voorstel voor een reglementswijziging met de leden. Dit voorstel is te vinden op de website en wordt hier voor de volledigheid opnieuw gedeeld.

Op deze voorgestelde reglementswijzigingen zijn geen amendementen ingediend door de leden.

AANPASSING HUISHOUDELIJK REGLEMENT GROENLINKS N.A.V. WIJZIGINGEN REGLEMENT EGP

Gepubliceerd op 8 februari 2024

TOELICHTING

In december 2022 zijn de statuten en het rule book van de European Green Party (hierna EGP) gewijzigd (zie <https://europeangreens.eu/guidelines/>). O.a. de frequentie en benamingen van de vergaderingen van de EGP zijn gewijzigd. Dit betekent dat het HR van GroenLinks in artikelen 27 en 28 termen bevat die niet meer door de EGP worden gehanteerd en de verkiezing van de EGP-delegatie niet meer goed aansluit. Daar moet het HR van GroenLinks op worden aangepast.

WAT WAS DE SITUATIE:

De frequentie van de Raad (Council) van de EGP was eens per half jaar. Daarnaast werd eens per vijf jaar een EGP-congres uitgeroepen.

WAT IS DE SITUATIE NU:

Eens per jaar wordt een EGP Congress (hierna: EGP-congres) uitgeroepen door de EGP-committee; en minimaal eens per vijf jaar een Extended Congress (hierna ook: Uitgebreid Congres).

Gezien de wijzigingen bij de EGP en de ervaringen de afgelopen jaren stelt het partijbestuur voor om de huidige praktijk waarin het GroenLinks-congres 3 leden en 4 plaatsvervangend leden kiest op voordracht van het partijbestuur als de delegatie naar Raad (Council) van de EGP (nu genaamd Congres) te laten vervallen. Hiervoor in de plaats kiest het GroenLinks-congres ten minste 9 EGP-delegatieleden en op volgorde van de gekozen lijst nemen de EGP-delegatie leden deel aan het Congres en Extended Congres.

De ervaring leert dat de beschikbaarheid van de EGP-delegatie als vrijwilligers soms wordt doorkruist door dagelijkse werkzaamheden en daarom is de voorkeur om de lijstvolgorde aan te houden die het GroenLinks-congres kiest voor de daadwerkelijke afvaardiging naar een EGP-congres.

VERANDERINGEN DIE WORDEN VOORGESTELD:

Voor het Uitgebreid Congres (voorheen Congress) stelt het partijbestuur voor artikel 28.2 te schrappen: de verplichting dat het GroenLinks-congres voor elk EGP-congres nieuwe extra delegatieleden moet kiezen, ook omdat een Uitgebreid Congres minstens eens in de vijf jaar plaats vindt, maar dit kan ook vaker zijn. Omdat we afhankelijk van het aantal Tweede Kamerzetels, verkiezingspercentage en aantal MEPs wisselende aantallen EGP-delegatieleden kunnen afvaardigen, stelt het partijbestuur voor de EGP-delegatielijst uit te breiden tot ten minste 9 gekozen leden op volgorde van de gekozen lijst, door het GroenLinks-congres. Deze 9 EGP-delegatieleden zijn dan gemandateerd door het GroenLinks-congres

deel te nemen aan zowel het jaarlijkse EGP-congres als ook het Extended (Uitgebreid) congres.

Daarnaast stelt het partijbestuur voor dat zij naar het Uitgebreid Congres:

- Altijd 1 plek beschikbaar stelt voor een lid van het bestuur van DWARS;
- Zoveel andere deelnemers selecteert aanvullend op de reeds verkozen EGP-delegatieleden tot het maximaal af te vaardigen aantal delegatieleden (op dit moment bijvoorbeeld 19).
- Deze extra delegatieleden naar Uitgebreid Congres kan het partijbestuur aanvullen al naar gelang het thema en de situatie daarom vraagt en zal nooit meer extra leden zijn dan 100% van de gekozen EGP-delegatie door het GroenLinks-congres.
- Het partijbestuur borgt tevens dat de delegatie voldoet aan de genderbalans-eisen gesteld door de EGP (op dit moment moet een delegatie voor ten minste 50% uit vrouwen bestaan, zoals opgesteld in de statuten / rule book van de EGP).

Hiermee wordt in de toekomst ook het probleem ondervangen wanneer door de EGP een extra Uitgebreid Congres wordt uitgeroepen, terwijl er nog geen GroenLinks-congres heeft plaatsgevonden om nieuwe delegatieleden voor het Uitgebreid Congres te kiezen. De nieuwe GroenLinks EGP delegatieleden worden iedere 3 of 4 jaar door het congres gekozen, afgestemd op de Europese verkiezingen.

Indien EGP-delegatieleden tussentijds vertrekken, dienen zij dit schriftelijk te bevestigen en worden hun plaatsvervangers ad interim voorgedragen door het partijbestuur tot aan het volgende GroenLinks-congres.

De huidige artikelen 27 en 28 van het huishoudelijk reglement GroenLinks:

ARTIKEL 27 • DELEGATIE NAAR DE RAAD VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Een lid van het partijbestuur vertegenwoordigt het partijbestuur van GroenLinks in de delegatie naar de Raad van de Europese Groene Partij.
2. Overige leden in de delegatie naar de Raad worden gekozen door het GroenLinks-congres, op voordracht van het partijbestuur en met inachtneming van de benoemingseisen van de Europese Groene Partij. Zij worden voor drie jaar gekozen.
3. Het partijbestuur stelt vast hoeveel leden voor de delegatie naar de Raad worden gekozen. Zij houdt hierbij rekening met de vermoedelijke omvang van de delegatie en kan het congres voorstellen plaatsvervangende leden te kiezen.

ARTIKEL 28 • DELEGATIE NAAR HET CONGRES VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Het congres kiest voorafgaand aan elk EGP-congres, op voordracht van het partijbestuur, afgevaardigden naar het congres van de EGP. Hun termijn eindigt op het eerste (GroenLinks) congres volgend op een congres van de EGP.
2. Het partijbestuur stelt vast hoeveel afgevaardigden worden gekozen. Zij houdt hierbij rekening met de vermoedelijke omvang van de delegatie naar het congres van de EGP.
3. De delegatie bestaat uit:
 - a. de delegatie naar de Raad van de Europese Groene Partij, volgens artikel 26;
 - b. de door het congres gekozen afgevaardigden volgens artikel 27 lid 1;
 - c. overige leden, aan te wijzen door het partijbestuur.
4. De delegatie bestaat tenminste voor de helft uit personen die door het congres als afgevaardigde naar de EGP zijn gekozen.
5. Het partijbestuur zorgt ervoor dat de samenstelling van de delegatie in overeenstemming is met de eisen die de Europese Groene Partij daaraan stelt.

ARTIKEL 27 • DELEGATIE NAAR HET JAARLIJKS CONGRES VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Een lid van het partijbestuur vertegenwoordigt het partijbestuur van GroenLinks in de delegatie naar het (Uitgebreid) congres van de Europese Groene Partij en is tevens delegatieleider;
2. De overige leden van de delegatie naar het jaarlijks congres worden, op basis van een lijstvolgorde, gekozen door het GroenLinks-congres, op voordracht van het partijbestuur en met inachtneming van de benoemingseisen van de Europese Groene Partij. Zij worden voor drie of vier jaar gekozen, afgestemd op de Europese verkiezingen.
3. Het partijbestuur stelt vast hoeveel leden op de lijst voor de delegatie naar het congres van de Europese Groene Partij worden gekozen. Zij houdt hierbij rekening met de (vermoedelijke) omvang van de stemgerechtigde delegatie tijdens de congressen van de Europese Groene Partij.
4. De delegatie naar het congres zal op volgorde van de gekozen lijst, beschikbaarheid en eisen die de Europese Groene Partij aan de samenstelling van de delegatie stelt, deelnemen aan het congres onder aanvoering van een lid van het partijbestuur als delegatieleider.

ARTIKEL 28 • DELEGATIE NAAR HET UITGEBREID CONGRES VAN DE EUROPESE GROENE PARTIJ

1. Alle leden van de delegatie naar het jaarlijkse congres van de Europese Groene Partij, zoals bedoeld in artikel 27, zijn automatisch delegatieleden naar het Uitgebreid congres van de Europese Groene Partij.
2. Het partijbestuur is gemandateerd om tot het maximum aantal toegewezen afgevaardigden, aanvullende delegatieleden voor het Uitgebreid congres toe te voegen aan de gekozen EGP-delegatie naar het jaarlijkse congres van de EGP, bestaande uit tenminste een bestuurslid van het landelijk bestuur van DWARS en een aantal leden met specifieke (internationale) expertise.
3. De delegatie naar het Uitgebreid congres van de Europese Groene Partij bestaat bij voorkeur ten minste voor de helft uit personen die door het GroenLinks-congres als delegatielid naar het congres van de Europese Groene Partij, zoals bedoeld in artikel 27 en 28.1, zijn gekozen.
4. Het partijbestuur zorgt ervoor dat de samenstelling van de delegatie in overeenstemming is met de eisen die de Europese Groene Partij daaraan stelt in haar reglementen.

VERANTWOORDING TWEEDE KAMERFRACTIE 2023

In de onderstaande fractieverantwoording worden de belangrijkste politieke gebeurtenissen van het afgelopen jaar besproken. Uiteraard is dit slechts een selectie van alles waar de Tweede Kamerfractie(s) (acht Kamerleden en ruim dertig medewerkers) dagelijks mee bezig is.

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar. Het jaar begon met twee aparte fracties en het eindigde met de eerste gezamenlijke GroenLinks-PvdA Tweede Kamerfractie na de verkiezingen van 22 november 2023.

In het eerste deel van 2023 werkten de toenmalige fracties van PvdA en GroenLinks op veel terreinen al samen. Er werden – net als de jaren daarvoor – regelmatig samen voorstellen ingediend en ook stemden beide fracties veel dingen onderling af. Er werd met enige regelmaat samen een fractievergadering gehouden en bij debatten spreken de woordvoerders met regelmaat namens elkaar.

Nadat het kabinet-Rutte IV begin juli 2023 gevallen was omdat men onderling geen overeenstemming wist te bereiken over het migratiebeleid en er vervroegde verkiezingen werden uitgeschreven hebben de partijen besloten om met een gezamenlijk lijst de verkiezingen in te gaan. Vanaf het moment van dat besluit hebben beide fracties besloten om tot aan de Tweede Kamerverkiezingen intensief samen te gaan werken. De woordvoerderschappen werden verdeeld, fractiemedewerkers werken sindsdien voor de gehele fractie en bijvoorbeeld ook bij de Algemene Politieke Beschouwingen – het grote debat na Prinsjesdag – werd namens beide fracties door Jesse Klaver het woord gevoerd.

Na de verkiezingen vormen de vijftientig gekozen Kamerleden een gezamenlijke fractie onder het fractievoorzitterschap van Frans Timmermans.

Hoewel een substantieel deel van het kalenderjaar 2023 in het teken stond van de Tweede Kamerverkiezingen en de daarbij behorende verkiezingscampagne vergaderde de Tweede Kamer uiteraard ook gewoon door veel grote en soms ook minder zichtbare maar niet onbelangrijke onderwerpen. Onze Kamerleden hebben zich week in week uit ingezet om het beleid en de wetgeving rechtvaardiger en duurzamer te maken. Een kleine greep uit de resultaten die we daarbij geboekt hebben.

We hebben ons ingezet voor het verbeteren van de bestaanszekerheid van mensen met lagere en midden inkomens. Hiertoe hebben we samen met de ChristenUnie bij de Algemene politieke beschouwingen en bij de daaropvolgende begrotingsbehandelingen met succes voorstellen gedaan om het minimumloon, uitkeringen en de AOW te verhogen. We hebben daarnaast meer geld voor de kinderopvangtoeslag en het kindgebondenbudget geregeld. Ook is er honderden miljoenen extra voor het openbaar vervoer gekomen zodat de kaartjes betaalbaar blijven en de bus in de regio blijft rijden. Met een sociale meerderheid in de Kamer is het ons gelukt om zo'n 2,4 miljard euro aan de begroting te versleutelen.

Ook hebben we ons samen met de ChristenUnie ingezet om de positie van huurders te verbeteren. Het wetsvoorstel om vaste huurcontracten weer de norm te laten zijn is in 2023 door beide Kamers aangenomen. Ook is een initiatiefwet van onder andere ons aangenomen om weeskinderen huurbescherming te geven, zodat zij niet meer op straat worden gezet als de ouders zijn overleden.

Onze Kamerfractie heeft zich ook in 2023 ingezet om de klimaatcrisis aan te pakken. Op voorstel van ons is een motie aangenomen om tot een afbouw van fossiele subsidies te komen. Om de afschaffing te bespoedigen hebben we zelf een initiatiefwet opgesteld om de fossiele subsidies voor 2030 af te schaffen.

In 2023 gold ook het door GroenLinks en PvdA voorgestelde prijsplafond voor de energieprijzen, hierdoor waren de energieprijzen gemaximeerd. Miljoenen huishoudens hadden hierdoor een lager tarief dan

wanneer de prijs volledig door de markt bepaald zou zijn. Uiteraard moet het probleem ook bij de bron worden aangepakt. Zo zijn veel woningen nog altijd niet goed geïsoleerd. We hebben ons daarom ook afgelopen jaar – door het voorstellen van een plan voor een grootschalig isolatieoffensief - ingezet voor het versneld verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen zodat de energiearmoede verder wordt teruggedrongen.

Begin 2023 presenteerde de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning in Groningen haar rapport. De commissie onder leiding van Tom van der Lee trok harde conclusies over hoe decennia lang de economische belangen van de aardgaswinning boven de belangen van de Groningers is gesteld. Naar aanleiding van het onderzoek van de commissie is er langjarig geld (22 miljard euro) beschikbaar gekomen om de ereschuld aan Groningers in te lossen.

Internationaal gezien was 2023 een bewogen jaar. De verschrikkelijke oorlog in Oekraïne duurde voort. In de Kamer zetten we ons blijvend in voor het behouden en het vergroten van de militaire en financiële steun aan Oekraïne. Onze fractie heeft het afgelopen jaar steun gegeven aan alle militaire en financiële steunpakketten. Daarnaast hebben we vlak na de Tweede Kamerverkiezingen samen met NSC een motie ingediend die werd aangenomen om de steun aan Oekraïne door te zetten. Dit heeft een basis gegeven voor de recent afgesloten bilateraal 10-jarige veiligheidsakkoord tussen Nederland en Oekraïne.

In oktober vond de gruwelijke aanval van Hamas op burgers in Israël plaats waarbij meer dan 1.000 doden vielen en honderden mensen werden gegijzeld. De daaropvolgende oorlog in Gaza heeft inmiddels tienduizenden Palestijnen het leven gekost. Onze inzet in de Tweede Kamer is er op gericht om een staakt-het-vuren te realiseren, de gijzelaars vrij te krijgen en humanitaire hulp ongehinderd toe te laten in de Gazastrook.

GroenLinks-PvdA heeft het afgelopen jaar ingespannen om het belastingstelsel eerlijker te maken. Bij de behandeling van het belastingplan is succesvol een amendement ingediend om onder andere de inkoop van eigen aandelen net zo te gaan belasten als dividenduitkeringen. Daardoor kunnen bedrijven de dividendbelasting in de toekomst niet meer zo makkelijk ontwijken.

Om de rechten van vrouwen steviger juridisch te verankeren hebben we eind 2023 een wetsvoorstel ingediend om abortus uit het wetboek van strafrecht te schrappen.

Hoewel de corona-pandemie gelukkig alweer even achter ons ligt zijn er naar schatting bijna honderdduizend ernstig zieke longcovidpatiënten. Op ons voorstel heeft de Kamer besloten dat er geld beschikbaar komt voor gespecialiseerde longcovidklinieken waar de patiënten behandeld kunnen worden en kan er meer onderzoek worden verricht. Daarnaast hebben is ons voorstel voor een vergoeding van spraakcomputers aangenomen, waardoor mensen die niet kunnen praten nu wel een stem hebben.

Ook de problemen in de jeugdzorg stonden het afgelopen jaar prominent op onze agenda. In de Kamer zijn onder andere wetswijzigingen van onze fractie aangenomen om de rechtspositie van jongeren in de gesloten jeugdzorg te versterken.

Afgelopen jaar is er na lange politieke discussie eindelijk een streep gezet door de komst van Lelystad airport. Een mede door ons ingediende motie is door de Tweede Kamer aangenomen.

De zorgen van omwonenden van grote vervuulende industrie was het afgelopen jaar een onderwerp van politieke discussie. Een voorstel van onder andere onze fractie om 'financiële en juridische steun te bieden aan medeoverheden die stappen zetten tegen Chemours en de PFAS-vervuiling' werd aangenomen. Ook heeft de Kamer uitgesproken dat zogenoemde potentieel zeer zorgwekkende stoffen wettelijk gelijk moeten worden gesteld aan stoffen waarvan al vaststaat dat ze uiterst schadelijk zijn, om zo mens en natuur te

beschermen.

Onze fractie heeft zich het afgelopen jaar ook ingezet voor het verbeteren van het onderwijs en voor het terugdringen van het lerarentekort. Een motie van onze fractie om te komen tot een deltaplan met maatregelen tegen het lerarentekort is onlangs aangenomen. Ook een wetswijziging om geld beschikbaar te stellen voor een reiskostenvergoeding voor leerlingen in het praktijkonderwijs en een wetswijziging om de zeggenschap van leraren en docenten in het hoger onderwijs te versterken zijn aangenomen.

VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE 2023

Uit de startblokken

Hoewel GroenLinks en de PvdA in de provincies de verkiezingscampagne nog gescheiden aangaan, presenteren de partijen wel een gezamenlijke lijst voor de Eerste Kamerverkiezingen. De Eerste Kamer wordt hiermee het eerste landelijke gremium van de linkse samenwerking. Direct na de Provinciale Statenverkiezingen leren de kandidaten, vooruitlopend op de installatie van de nieuwe Eerste Kamer, elkaar kennen tijdens een aantal kennismakingsbijeenkomsten. Zo kan het team gelijk na de installatie een vliegende start maken. Met veertien senatoren is GroenLinks-PvdA de tweede partij in de Eerste Kamer.

De samenwerking in de Eerste Kamer begint overigens niet bij het besluit om met een gezamenlijke lijst de Eerste Kamerverkiezingen in te gaan. Al vanaf het begin van de vorige termijn in 2019 trekken de nog gescheiden fracties veel met elkaar op. Deze constructieve samenwerking uit zich onder andere in een aantal gezamenlijke inbrengen, maar ook regelmatig in gezamenlijke voorbereiding van wetsvoorstellen.

Politiek van de toekomst

Naast de behandeling van wetsvoorstellen werkt de fractie aan een nieuwe werkwijze om de impact van wetgeving op toekomstige generaties stelselmatig mee te nemen in haar toetsing van wetgeving. Dit is van belang met oog op klimaatverandering en het overlaten van een leefbare planeet voor de toekomst, maar ook voor het waarborgen van een vrije, weerbare en democratische samenleving. Hiermee beoogt de fractie ook het proces van de beoordeling van wetten in de Eerste Kamer te verbeteren.

Fractie

PAUL ROSENMÖLLER: FRACTIEVOORZITTER, VOORZITTER COMMISSIE KONINKRIJKSRELATIES

“Samen met de collega’s heb ik veel energie gestoken om een echt team te maken van onze gekozen Eerste Kamerleden. Veel praten, mooie en kwetsbare levenslessen delen, elkaar leren kennen en begrijpen. Om effectief ons werk te doen is het belangrijk dat we met al onze verschillende achtergronden een eenheid vormen. Wij waren de eerste gezamenlijke landelijke fractie en wij vinden het belangrijk dat die samenwerking slaagt. Om het beste te halen uit dit team van 14 en om bij te dragen aan het versterken van onze beweging.”

MEI LI VOS: VICEFRACTIEVOORZITTER, ONDERVOORZITTER EERSTE KAMER, WOORDVOERDER ARBEIDSMARKT, VOORZITTER COMMISSIE SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

“Het samengaan van onze fractie was voor mij het hoogtepunt van het jaar. Veertien totaal verschillende mensen die elk met een andere route de politiek in kwamen. Een feest om mee te maken, zeker onder leiding van Paul, die met ervaring, warmte en interesse de fractie voorziet.” Mei Li ondervoorzitter van de Eerste Kamer: “Ook dat is fascinerend: ervoor zorgen dat politici met totaal verschillende opvattingen stevig maar professioneel wetten bespreken.” Als woordvoerder arbeidsmarkt behandelde zij recent de Wet toezicht gelijke kansen bij werving en selectie. “Als woordvoerder kan ik bijdragen aan beter werk en minder arbeidsmarktdiscriminatie, al is het flink zwoegen in een zeer rechtse omgeving.”

ROEL VAN GURP: VWS, PENSIOENEN, OPIUMWET

“We hebben in alle opzichten een frisse start gemaakt. Een verzameling van nieuwe en meer ervaren

Kamerleden van diverse komaf, werd al snel een soepel functionerende eenheid. Niet onze politieke afkomst, maar de door ons gedroomde politieke toekomst geeft richting aan ons handelen. We bouwen verder aan een sterk team, ook in relatie met onze nieuwe fractie in de Tweede Kamer.”

RANDY MARTENS: FINANCIËN, DEFENSIE

In de Eerste Kamer bijt Randy Martens zich vast in de dikste financiële dossiers en weet ze niet alleen te doorgronden, maar ook spannend te maken. “Namens de fractie heb ik met mijn partner in crime Ferd Crone de spotlight gezet op onrechtvaardige belastingheffing waarbij werkende mensen de lasten dragen en het grootbedrijf de aantrekkelijke regelingen krijgt. We hebben economen en fiscalisten vanuit beide partijen hierbij ingeschakeld. Kern van onze inzet is eerlijke verdeling van de lasten én solide overheidsfinanciën.” Daarnaast is Randy lid van het NAVO-parlement en defensiewoordvoerder: “Daar kom ik op voor steun voor Oekraïne zo lang dat nodig is.”

SASKIA KLUIT: LNV, OMGEVINGSWET, VOORZITTER COMMISSIE ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Als woordvoerder op o.a. de Omgevingswet heeft Saskia het kabinet scherp gehouden: “We hebben stevig met het kabinet gedebatteerd over de omgevingswet en dat leverde o.a. op dat er financiering voor decentrale overheden kwam.” Daarnaast haalde Saskia afgelopen najaar meer dan 30 jongerenorganisaties naar de EK om de belangen van toekomstige generaties beter te borgen in het senaatswerk. In 2024 krijgt dit vervolg. Ook is Saskia in PACE rapporteur op het thema ‘fair energy transition’ en is ze op verkiezingsmissie naar Azerbeidzjan geweest.

FERD CRONE: EZK, FINANCIËN

Ferd zoekt in de Eerste Kamer actief de samenwerking op. “Heel bijzonder is dat ik in veel dossiers goed kan samenwerken met de BBB-fractie. Samen hebben we al 30 stemmen. Zo kom je snel aan een meerderheid. In juni debatteerden we over het Klimaatfonds. Ook BBB ziet dat miljarden nodig zijn om zowel mensen als bedrijven te ondersteunen met de energietransitie. En ook bij de Wet Kwaliteitsborging bouw hebben we samen de scherpste kantjes eraf gehaald: we delen de visie dat toezicht op de bouw niet geprivatiseerd kan worden.” Een recente discussie was de saldering op het leveren van zonnepanelen door mensen met zonnepanelen: “Het kabinet wilde de saldering stoppen, juist nu lagere en middeninkomens en huurders aan zonnepanelen toekomen. Dat hebben we met de linkse fracties en BBB kunnen tegenhouden. De saldering mag best versoberd worden, maar het kan ook solidair, en ook het delen van stroom in de buurt moet mogelijk worden gemaakt. Dat gaan we regelen in de nieuwe energiewet, die over een paar maanden in de Tweede Kamer wordt behandeld. We gooien geen oude schoenen weg, voor er nieuwe zijn!”

FARAH KARIMI: IMMIGRATIE EN ASIEL, BUITENLANDSE ZAKEN, EUROPESE ZAKEN

“Ik heb me beziggehouden met de inbrengen voor het Europese asiel- en migratiepact, dat nu in Europese wetgeving wordt vertaald en direct impact heeft op Nederlands beleid. Ook bereidde ik namens de fractie de Spreidingswet voor, waarbij onze inbreng van groot belang was.

De Nederlands-Israëlische militaire samenwerking staat hoog op mijn agenda. Momenteel behandelen wij de statusovereenkomst voor Nederlandse en Israëlische militaire samenwerking. Mijn twijfels over dit verdrag zijn gevoed door Israëls aanhoudende bezetting van de Westelijke Jordaanoever en Gaza en beschuldigingen van oorlogsmisdaden, ook voor de huidige oorlog maar zeker na de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof over de aannemelijkheid van genocide. Deze maakt het verdrag nu des te onwenselijker.

Als delegatieleider van de Nederlandse delegatie in de Parlementaire Assemblee van de OVSE laat ik mijn steun aan Oekraïne in de strijd tegen Russische agressie duidelijk klinken. Daarnaast heb ik de OVSEPA-

verkiezingswaarnemingsmissies in Turkije en Servië in 2023 geleid: cruciaal voor het ondersteunen van democratische processen in deze landen. Als speciaal gezant voor Centraal-Azië binnen de OVSEPA heb ik mij ingezet voor interparlementaire samenwerking met deze regio op het gebied van democratisering, vrouwenrechten en klimaatverandering.”

ARTIE RAMSODIT: SZW

“Het teamgevoel binnen de fractie is sterk. We kunnen samen het verschil maken als het gaat om groene en rode uitdagingen en kansen. Op het gebied van bestaanszekerheid komt in 2024 de Participatiewet in balans eraan. In 2023 heb ik mij ingezet om meer inzicht te krijgen op de kwaliteit van wetgeving en de botsing van rechtmatigheid en doelmatigheid als doelstellingen binnen de participatiewet.”

GALA VELDHOEN: JUSTITIE EN VEILIGHEID, CULTUUR, VOORZITTER COMMISSIE DIGITALISERING

Gala heeft zich beziggehouden met media en strafrecht, in het bijzonder een wijziging van de mediawet die ging over de invoering van een investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands audiovisueel product en de Wet seksuele misdrijven. Verder heeft Gala zich hard gemaakt voor het instellen van een vaste Kamercommissie digitalisering: “Die is er inmiddels gekomen en ik heb de eer daarvan voorzitter te zijn.”

JEROEN RECOURT: JUSTITIE EN VEILIGHEID, KONINKRIJKSRELATIES

“We hebben als Eerste Kamer tegen een wet gestemd die zou leiden tot onrecht omdat het de beslissruimte van de rechter beperkte. Ook komt er eindelijk een ‘sociaal minimum’ in het armste deel van Nederland: Caribisch Nederland. Nu de rest van het Koninkrijk. Daarnaast is op ons initiatief extra structurele aandacht voor het digitale deel van wetgeving, met name A.I.”

NOORTJE THIJSEN: INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Op haar portefeuilles heeft Noortje wetten en beleid getoetst op de kernvraag: gaan zowel mens als milieu erop vooruit? Ze heeft vragen gesteld over schone lucht, de versterkingsopgave van de dijken, de toegankelijkheid van openbaar vervoer, etc. Om het belang van watergezondheid en -veiligheid te agenderen, heeft Noortje initiatief genomen tot de organisatie van een deskundigenbijeenkomst hierover.

HETTY JANSSEN: VWS, WONEN

Wat Hetty opvalt in haar eerste termijn als senator: “Dat het fantastisch is om samen te werken in een gecombineerde fractie GroenLinks – PvdA.” Daarnaast ook de dynamiek in de Eerste Kamer. Commissies gaan razendsnel en zijn er alleen voor de procedure. “In de Provinciale Staten werd in de commissies inhoudelijk gedebatteerd. Mijn eerste commissievergadering was al voorbij voordat ik de code had gevonden om de microfoon te ontgrendelen!”

Hetty’s eerste debat ging over het initiatiefvoorstel van partijgenoot Henk Nijboer over het recht op vaste huurcontracten. Hetty verwacht binnenkort meer voorstellen om de woningmarkt te verbeteren en om de problemen in de jeugdzorg op te lossen. “Beide onderwerpen zijn te belangrijk om te laten liggen voor een nieuw kabinet.”

DAAN ROOVERS: ONDERWIJS, WETENSCHAP, DEMOCRATISERING

Daan heeft onder andere debatten gevoerd over onderwijs aan kinderen van nieuwkomers en het correctief referendum. Ze stelde schriftelijke vragen naar nieuw instrumentarium voor gemeenten en provincies voor burgerparticipatie, de bestrijding van desinformatie en de Europese richtlijn ter bescherming van de democratie. “Grote onderwerpen, rechtstatelijke vragen. Het is een grote eer op deze terreinen het woord

te mogen voeren namens GroenLinks-PvdA.”

MARY FIERS: BINNENLANDSE ZAKEN, PENNINGMEESTER

“De kerntaak van de Eerste Kamer is het toetsen van wetten op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. De toets op uitvoerbaarheid kan en moet beter. Dat is mijn speerpunt! Hoe? Door bij concrete wetten in de uitvoeringspraktijk te duiken, maar ook door de focus van de Eerste Kamer als geheel hierop te vergroten. Mijn motto; denk groot, begin klein. Onlangs sprak de commissie Binnenlandse Zaken, op mijn initiatief, met de stuurgroep van De Staat van de Uitvoering, een periodieke publicatie om knelpunten in de uitvoeringspraktijk te analyseren en oplossingen te vinden. Dat smaakte ook voor veel collega’s naar meer. De eerste stap is gezet!”

VERANTWOORDING FRACTIE EUROPEES PARLEMENT 2023

GREEN DEAL

De politieke steun voor de Green Deal is in het laatste jaar van dit mandaat onberekenbaar geworden. Compromissen op groene thema's konden op steeds kleinere meerderheden rekenen. De rechterkant van het Europees Parlement grijpt internationale concurrentie, economische uitdagingen, oorlog aan de grenzen en boerenprotesten aan om groene ambitie terug te draaien. Toch werd er voortgang geboekt op klimaatbeleid. Ook de andere pijlers van de Green Deal, zoals natuur, milieu en circulaire economie kwamen nadrukkelijker in de aandacht te staan.

Bas speelde opnieuw een hoofdrol in de belangrijkste Green Deal-onderhandelingen. Hij was hoofdonderhandelaar namens het Parlement op wetgeving om f-gassen ('superbroeikasgassen') terug te dringen. Ook leidde hij het Europees Parlement bij wetgeving over CO₂-standaarden voor vrachtwagens en bussen. Vanaf 2035 zullen alle nieuwe stadsbussen in Europa emissieloos zijn en tegen 2040 moeten nieuwe vrachtwagens 90% minder CO₂ uitstoten.

Internationaal werd succes bereikt met de aankondiging van het einde van fossiele brandstoffen op de klimaattop in Dubai. Bas was daar deel van de delegatie van het Europees Parlement, om de nieuwe klimaatcommissaris Wopke Hoekstra scherp te houden. Dat Hoekstra dit afgelopen half jaar progressief klimaatbeleid in en namens de EU verdedigde, komt voor een belangrijk deel door Bas, die dit als eis stelde voor de goedkeuring door het Europees Parlement. Dit vertaalde zich ook in steun van de Commissie voor een ambitieus klimaatdoel van de EU voor 2040: een reductie van broeikasgassen met minimaal 90%.

Bas leverde samen met PvdA-Europarlementariër Mohammed Chahim een hard gevecht over de Natuurherstelwet die in februari van dit jaar formeel werd goedgekeurd door een meerderheid. Deze wet is een cruciale winst op conservatieve partijen, desinformatie en de lobby van gevestigde belangen. Wetgeving om pesticiden strenger te reguleren werd door een meerderheid weggestemd. Ook werden duurzaamheidseisen voor de landbouw afgezwakt en uitgesteld onder druk van de boerenprotesten.

Op milieubeleid zijn er goede stappen voorwaarts geboekt, bijvoorbeeld bij nieuwe wetgeving voor lucht- en waterkwaliteit. Ook wat betreft circulaire economie zijn er stappen gezet, bijvoorbeeld richting beter productontwerp en een verbod op de export van plastic naar buiten de EU. Bas heeft in de rol als vicevoorzitter van de milieucommissie verschillende akkoorden tussen Raad en Europees Parlement kunnen verbeteren.

Door hoge energieprijzen en internationale concurrentie wordt steeds duidelijker dat het vestigingsklimaat van de Europese groene industrie een centrale rol zal spelen in de agenda van de volgende Commissie. Na Net Zero Industry Act, waar Bas onderhandelaar op was in de milieucommissie, moet er gewerkt worden aan een geloofwaardig EU-industriebeleid. Bas staat, ook als Europees lijsttrekker, vooraan om hier in overleg met de Commissie een groene invulling aan te geven.

Een groen industriebeleid vereist, net als de bredere groene transitie, een groot investeringsoffensief. Bas liet samen met andere groene Europarlementariërs een gedetailleerde schatting maken van de extra investeringen die nodig zijn. Het onderzoek door Institut Rousseau becijfert de totale extra investeringen op 360 miljard euro per jaar voor de hele EU waarvan 260 miljard aan publieke investeringen.

GroenLinks bekritiseerde het totale gebrek aan een visie om deze extra investeringen te organiseren. Het bereikte akkoord over hervormde begrotingsregels beknot nationale overheden in hun mogelijkheden voor extra investeringen. Ondertussen lieten regeringsleiders ook de kans lopen om de Europese

meerjarenbegroting grondig te vergroenen en te verhogen. Om groene investeringen op korte termijn een steun in de rug te geven en daarmee de (energie)inflatie te beteugelen, spoort Bas de ECB aan om de rentes voor duurzame investeringen te verlagen ten opzichte van andere economische activiteiten.

Kim werkte als onderhandelaar voor de Groenen in de Interne Marktcommissie aan het Green Claims wetsvoorstel: wetgeving die moet helpen greenwashing aan banden te leggen door vereisten op te leggen aan duurzaamheidsclaims en de wildgroei aan labels te stoppen. Dit is deel van een wetgevingspakket over de circulaire economie.

RECHTSSTAAT

De rechtsstaat staat in veel Europese landen nog steeds onder grote druk. Het Europees Parlement loopt voorop om dit tij te keren en de Groenen zijn hierin veelal de aanjager. GroenLinks stond achter een oproep om het stemrecht van Hongarije op te schorten en een rechtszaak te starten tegen het Commissie-besluit om bevroren subsidies aan Hongarije uit te keren. Tineke liet het flagrante gebrek aan handhaving tegen de rechtsstaat-afbraak in Hongarije in kaart brengen en riep op tot systematische inbreukprocedures. Ook sprak ze zich actief uit tegen rechtsstaat-bedreigingen in Griekenland. Als woordvoerder voor de Groenen over de rechtsstaat in Polen, bracht Tineke in maart 2023 een bezoek aan Poolse rechtsstaat-verdedigers in Warschau en was ze hoofdonderhandelaar van een resolutie die de Poolse verkiezingswetswijzigingen en 'Lex Tusk' streng veroordeelde. In oktober 2023 lanceerde ze een studie die oproep tot activatie van de financiële conditionaliteit-verordening met betrekking tot Polen. Sinds het aantreden van een nieuwe regering, biedt Tineke actieve steun aan de Poolse collega's op het pad richting rechtsstatelijk herstel.

BETAALBAAR WONEN

Kim was hoofdonderhandelaar voor het Europees Parlement op de Airbnb-wet die in februari van dit jaar werd goedgekeurd. Na aanhoudende druk van Kim had de Europese Commissie dit wetsvoorstel op tafel gelegd. De wildgroei van kortetermijn vakantieverblijf via platforms als Airbnb en booking zet de leefbaarheid in steden onder druk. Deze wet verplicht de verhuurplatforms data te delen met de steden en geeft de steden ook meer mogelijkheden om te handhaven en is hiermee een belangrijke stap in de strijd tegen de wooncrisis.

Kim zette daarnaast samen met PvdA druk op de Europese Commissie om de staatssteunregels aan te passen zodat sociale huur voor een ruimere inkomensgroep voorzien mag worden: dat zou een steun in de rug zijn voor een breder aanbod aan betaalbare woningen. Ze speelt ook een belangrijke rol in de stuurgroep van het Europees Platform voor de strijd tegen dakloosheid. Op haar initiatief lanceerden de Europese Groenen een Europees Crisisplan tegen de woningnood.

PLATFORMWERK

Kim werkte verder als onderhandelaar voor de Groenen aan de wetgeving voor betere werkomstandigheden van platformwerkers, zoals Uberchauffeurs of maaltijdbezorgers. Deze wet moet in de eerste plaats schijnzelfstandigheid in de sector aanpakken. Ze bereikte ook dat sterke regels over algoritmisch management, zoals een verbod op ontslag door een algoritme, in het akkoord werden opgenomen. Er werd tot tweemaal toe een voorlopig akkoord gesloten tussen Europees Parlement en lidstaten, maar dit botste op een gebrek aan steun bij enkele lidstaten. In maart kon een benodigde meerderheid aan ministers toch akkoord gaan waardoor de bescherming van platformwerknemers in de hele EU wordt verbeterd.

DIGITALE ZAKEN

Kim was onderhandelaar namens de Groenen op de Europese Wet Kunstmatige Intelligentie (AI). Ze bereikte daarin een verplichte mensenrechtentoets, een verbod op criminaliteits- en

fraudevoorspellingsystemen, zoals gebruikt bij het toeslagenschandaal, regels voor de grootste AI-systemen als ChatGPT, milieutransparantie en ze legde het gebruik van onethische technologieën als gezichtsherkenning, 'seksualiteitsherkenning' en emotieherkenning aan banden.

Kim schreef een rapport dat oproept tot Europese wetgeving tegen verslavend ontwerp van mobiele telefoons en online diensten zoals sociale media. Het rapport kon op brede steun rekenen en vraagt om een verbod op de meest verslavende functies, zoals de 'eindeloze scroll' en het automatisch afspelen van filmpjes. Ook kreeg Kim steun voor een "recht om niet gestoord te worden", waarbij alle notificaties standaard uit staan en meer actie tegen de verslavende algoritmes van sociale media.

Kim heeft door het jaar heen met meerdere brieven en schriftelijke vragen aan de Europese Commissie gepleit voor een stevigere aanpak van de virale verspreiding van desinformatie online en polariserende algoritmen die onder andere worden gebruikt als wapen door Rusland om Europese democratieën te verzwakken. Ook droeg ze bij aan wetgeving voor meer transparantie voor politieke advertenties online.

ASIEL EN MIGRATIE

Tineke coördineerde de inzet van de Europese Groenen in de onderhandelingen over het Asiel- en Migratiepact en was zelf onderhandelaar over de Screeningsverordening en de Hervestigingsverordening. In die rol knokte zij de afgelopen jaren voor een eerlijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen EU-landen op basis van solidariteit om de opvang en behandeling van asielzoekers in goede banen te leiden. Ook stond zij pal voor mensenrechtenbescherming in het Pact en pleitte zij voor betere handhaving tegen de huidige schendingen en voor bevordering van veilige en legale migratieroutes. Ze vocht tegen voorstellen die de rechten van asielzoekers verzwakken, zoals verplichte grensprocedures voor families met kinderen in detentie-omstandigheden en nieuwe uitzonderingen op bestaande rechten in situaties van crisis, overmacht of instrumentalisering.

Als hoofdonderhandelaar van de Terugkeerrichtlijn, stuurde Tineke aan op een effectievere en meer humane terugkeer-aanpak, met focus op vrijwillige terugkeer, kortere detentie-termijnen en een verbod op kinderdetentie. Daar bleek helaas geen politieke meerderheid voor te smeden. Wel mobiliseerde Tineke met succes een meerderheid in het Parlement om het problematische Commissievoorstel voor een Instrumentaliseringsverordening te verwerpen. Als onderhandelaar over de Single Permit Richtlijn droeg ze bij aan nieuwe rechten voor legale (arbeids-)migranten zodat zij niet vastzitten aan uitbuitende werkgevers. Ook zwengelde ze als coördinator in de Commissie Burgerlijke Vrijheden, Justitie en Binnenlandse Zaken talloze initiatieven aan om de Europese Commissie en EU-landen publiekelijk ter verantwoording te roepen over misstanden, zoals de Pylos-schiphreuk, strafbaarstelling van humanitaire hulpverleners, de Italië-Albanië-deal en pushbacks aan de buitengrenzen van Europa. Ze onderzocht de mensenrechten situatie ter plekke in Griekenland, Polen, Italië en Bulgarije.

Tineke riep de Europese Commissie ook ter verantwoording voor de in juli 2023 afgesloten EU-Tunesië migratiedeal die de autocraat Saied steviger in het zadel helpt en geen enkele voorwaarde oplegt voor verbetering van democratie en mensenrechten. Een maand eerder legde ze een werkbezoek af aan het land om de situatie met eigen ogen te bekijken, en plaatste ze stevige vraagtekens zette bij de impact van de deal op de rechten van migranten en vluchtelingen, maar ook op de gehele mensenrechtensituatie in Tunesië. Tineke slaagde erin een kritische coalitie te mobiliseren, wat er uiteindelijk toe leidde dat het Parlement met een resolutie formeel bezwaar aantekende tegen €150 miljoen bedoeld ter uitvoering van de deal.

In navolging van het onderzoek dat Tineke in 2021 leidde naar Frontex, nam het parlement afgelopen december een resolutie aan waarin het oordeelde in welke mate haar aanbevelingen zijn doorgevoerd onder de nieuwe directeur. In de resolutie sprak het Europees Parlement zich voor het eerst formeel uit voor

het opschorten van Frontex aanwezigheid in Griekenland, vanwege de aanhoudende pushbacks in het land.

Ook hield Tineke zich de afgelopen periode intensief bezig met de plannen om Frontex naar niet-EU landen te sturen. Zo onderhandelt de Commissie momenteel met Mauritanië en Senegal om Frontex grenswachten te stationeren in deze landen, maar daaraan kleven nogal wat haken en ogen betreft mensenrechten.

Tineke legde een werkbezoek af naar beide landen, en schreef namens het Parlement een kritisch rapport met aanbevelingen, dat door een ruime meerderheid werd gesteund.

OEKRAÏNE

Het Europees Parlement bleef pal achter Oekraïne staan. GroenLinks steunde resoluties waarin onder andere gepleit werd voor het aanscherpen van de sancties tegen Rusland, het militair en financieel steunen van Oekraïne zolang dat nodig is evenals ondersteuning op weg naar toetreding tot de Europese Unie. In februari van dit jaar gaf het Europees Parlement formeel goedkeuring tot de Oekraïne-faciliteit die in 50 miljard financiële steun voorziet voor de periode 2024-2027 nadat regeringsleiders daarover na een langdurige blokkade van Viktor Orban een akkoord bereikten. Ook blijft GroenLinks pleiten voor een volledige loskoppeling van Russische fossiele importen door middel van energie-efficiëntie en een snellere uitrol van hernieuwbare energie.

ISRAEL-GAZA

Sinds de wereld op 7 oktober werd geschokt door de spiraal van geweld in Israël en Gaza heeft Tineke zich in het Parlement hard gemaakt voor een Europese reactie waarbij het internationaal recht leidend is. Zo initieerde ze op 26 oktober een brief aan Commissievoorzitter Von der Leyen en Raadsvoorzitter Michel, waarin ze de EU-leiders opriep een staakt-het-vuren af te dwingen en Israël te manen meer humanitaire hulp toe te laten. De brief kreeg steun van 75 collega Europarlementariërs. Ook daarna heeft Tineke zich consequent ingezet voor de mensenrechten en humanitaire noden van de Gazanen door een platform in het Parlement te bieden aan NGOs en Palestijnse mensenrechtenverdedigers, en de Commissie en lidstaten in Parlementaire debatten te wijzen op hun verantwoordelijkheid richting Israël.

AFGHANISTAN

Tineke heeft het afgelopen jaar ettelijke malen onderhandeld namens de Groenen over resoluties over de mensenrechtensituatie in Afghanistan. Het Taliban regime heeft vrouwen en kinderen al hun rechten ontnomen, inclusief deelname aan het publieke leven. Tegelijkertijd is de humanitaire nood hoger dan ooit. Elke vorm van protest of kritiek wordt hardhandig de kop ingedrukt. Tineke roept de EU op om zich veel actiever voor de Afghaanse bevolking in te zetten, met druk op de Taliban, meer humanitaire hulp en ondersteuning van vrouwenrechten, maar ook door meer vluchtelingen te hervestigen en humanitaire visa te verstrekken. Ook zet ze zich ervoor in dat achtergebleven lokale medewerkers van EU of nationale missies en delegaties, die zich nog steeds moeten schuil houden voor de Taliban, alsnog worden geëvacueerd.

WESTELIJKE BALKAN

Als woordvoerder van de groene fractie zag Tineke dit jaar toe op een eerlijk en geloofwaardig perspectief op EU-toetreding voor de landen op de Westelijke Balkan, waarbij democratisering en rechtsstaat centraal staan. Zo pleitte ze voor een stevigere Europese aanpak van Servië gezien de democratische achteruitgang van het land en aanhoudende banden met het regime van Poetin. Ook werd er op initiatief van Tineke in de plenaire zaal stilgestaan bij de 28e herdenking van de genocide in Srebrenica. Ze onderhandelde namens de Groenen over de jaarlijkse aanbevelingen vanuit het Parlement over de situatie in Noord-Macedonië en Bosnië. Ze zet zich ervoor in dat steun voor het toetredingsproces gepaard gaat met een grotere druk op rechtsstatelijke hervormingen. Ook roept ze op tot een steviger aanpak van de leider van Republika

Srepska en Kremlin-adept Dodik, die Bosnië onveilig en verdeeld houdt.

EMANCIPATIE

Kim vervult als voorzitter van de LHBTIQ-belangengroep in het Europees Parlement een belangrijke rol in het verdedigen van mensenrechten. Ze sprak in die rol in New York bij de VN met António Guterres over de positie van LHBTIQ+ rechten over de wereld. Ook organiseerde Kim met activisten uit heel Europa een Queer Summit. Kim nam deel aan de Europride op Malta waar ze een panel organiseerde over de erkenning van het ouderschap van LHBTIQ gezinnen. In december stemde het Europees Parlement voor een automatische erkenning van een geregistreerd ouder-kindrelatie in de gehele EU tussen alle EU-landen.

Na jarenlang druk vanuit de Groenen stemde het Europees Parlement in met de toetreding tot de Istanbul Conventie: het Verdrag inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.

VOORBEREIDING VERKIEZINGEN

GroenLinks bereidt zich voor op de Europese verkiezingen die van 6 tot en met 9 juni plaatsvinden. PvdA en GroenLinks nemen deel met een gezamenlijke lijst en een gezamenlijk verkiezingsprogramma. Bas, Kim en Tineke staan alle drie op de GroenLinks-PvdA kieslijst voor een nieuwe termijn als Europarlementariër. Bas is naast lijsttrekker voor de gezamenlijke GroenLinks-PvdA lijst in Nederland ook kandidaat namens de Europese Groene Partij (EGP) voor het voorzitterschap van de Europese Commissie samen met de Duitse Terry Reintke. Hij zal daarmee een van de twee belangrijkste gezichten zijn van de Europese groene campagne.

In navolging van de vergaande samenwerking van GroenLinks en PvdA in de Tweede Kamer, Eerste Kamer en het besluit voor een gezamenlijke lijst in de Europese verkiezingen, heeft de GroenLinks-delegatie in het Europees Parlement het afgelopen jaar extra geïnvesteerd in de samenwerking met de PvdA-delegatie. Deze samenwerking wordt extra geïntensiveerd richting de Europese verkiezingen. De verkozen GroenLinks-kandidaten zullen na de verkiezingen zitting nemen in de Groene fractie. De verkozen PvdA-kandidaten zullen zitting nemen in de sociaaldemocratische fractie. De GroenLinks- en PvdA-Europarlementariërs streven er gezamenlijk naar om de samenwerking tussen beide Europese fracties vanuit hun posities te versterken.

VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR 2023

GroenLinks groeide in 2023 naar meer dan 40.000 leden, een toename van ruim 20%. Vele van die leden hebben zich afgelopen jaar samen met ons laten horen voor een groener en socialer Nederland. Op 4 februari in een kolkende zaal met PvdA'ers en GroenLinkers op het congres in Den Bosch. Tijdens de campagne voor de Provinciale Statencampagne, op straat, in bijeenkomsten en verkiezingsdebatten. In juli na de val van het kabinet, toen we in heel korte tijd een referendum organiseerden over de vraag of we samen met de PvdA de volgende verkiezingen in zouden moeten gaan. En natuurlijk in de afgelopen Tweede Kamercampagne. Wat is het indrukwekkend om op die momenten te ervaren dat we met zovelen zijn. De grote betrokkenheid van zoveel mensen is de grootste kracht van de links-progressieve beweging waar we aan bouwen en de basis om die de komende jaren nog sterker te maken.

Samenstelling partijbestuur op 1 januari 2024 Samir Bashara (interne partijontwikkeling), Jaap Wortel (scheidend penningmeester per 20 april 2024), Wouter Hakhoff (personeel & organisatie), Gebke van Gaal (internationaal secretaris en vicevoorzitter), Linda Kiewiet (communicatie & campagnes), Imane Nadif (diversiteit & externe partijontwikkeling) en Katinka Eikelenboom (voorzitter).

INLEIDING

Het partijbestuur werkt met een meerjarenbeleidsplan voor de periode 2022-2025. Daarin staan de doelen waar we aan werken en de vertrekpunten van waaruit we dat doen. Lees daarover meer via deze link. Na de zomer van 2024 stellen we een meerjarenbeleidsplan voor de periode 2025-2028 vast. Voor onderstaande verantwoording over 2023 volgen we grofweg de doelen uit ons beleidsplan.

Natuurlijk spelen we ook in op wat er om ons heen gebeurt. In het afgelopen jaar moesten we zelfs meerdere keren snel omschakelen. Niet alleen op 7 juli bij de val van het kabinet, maar ook toen we na de verkiezingen van 22 november toch overtuigd raakten van het belang om ook de Europese verkiezingen samen met de PvdA in te gaan. Dat heeft veel gevraagd van onze organisatie en medewerkers, maar vooral van onze leden, zoals flexibiliteit, begrip en vertrouwen. Want opeens lag er toch een ander voorstel dan eerst, niet alleen een gezamenlijk programma voor de Europese verkiezingen maar ook een gezamenlijke lijst met de PvdA. We zijn ons er als partijbestuur van bewust dat we afhankelijk zijn van steun voor onze koers onder onze leden, en houden dat bij elke stap voor ogen.

INTEGRITEIT, ONGANGSVORMEN EN EEN INCLUSIEVE CULTUUR

AANDACHT VOOR INTEGRITEIT IN DE KANDIDATENPROCEDURE

Ook in 2023 hebben we gewerkt aan ons integriteitsbeleid en onze partijcultuur. Onder meer hebben we voor de kandidatenprocedure voor de Europese verkiezingen een integriteitscommissie ingesteld die kandidaten voor de lijst apart van de kandidatencommissie heeft doorgevraagd over integriteit. Op deze manier weten we zeker dat er in de sollicitatieprocedure voldoende aandacht is voor dit onderwerp.

WERKEN AAN DIVERSITEIT EN INCLUSIE VIA TRAININGEN, ONDERZOEK EN UITWISSELING

Naast het integriteitsbeleid is ons beleid Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG) een belangrijke manier om te werken aan onze partijcultuur. Alle landelijke leidinggevenden binnen de organisatie GroenLinks hebben een training gevolgd in inclusief leiderschap en alle medewerkers van het partijbureau een training in diversiteit en inclusie. Ook is in 2023 een maatwerktraining DIG ontwikkeld voor alle

actieve leden. Deze training is in 2024 op diverse momenten bij te wonen voor alle actieve leden. Tot slot ondertekende GroenLinks in 2023 als eerste politieke partij het charter diversiteit van de SER. Daarmee krijgen we toegang tot waardevolle best practices om DIG te bevorderen én committeren we ons jaarlijks onze voortgang te delen.

WERKEN AAN TOEGANKELIJKHEID SAMEN MET (ERVARINGS)DESKUNDIGEN

In 2023 is de motie 'GroenLinks is beperkt' aangenomen. Een belangrijke aanmoediging om onze organisatie inclusiever en toegankelijker te maken. Er zijn diverse werksessies georganiseerd met (ervarings)deskundigen om verbeteringen op te halen en te werken aan toolkits voor activiteiten op landelijk en lokaal niveau. In 2024 gaan we door met het uitvoeren van deze motie en zullen we toolkits en trainingen aanbieden om de toegankelijkheid en inclusiviteit van GroenLinks te vergroten.

REPRESENTATIE: SUCCES EN TEGELIJK WERK AAN DE WINKEL

Een van de andere manieren waarop we werken aan diversiteit en inclusie is representatie. Na de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen is de samenstelling van de Tweede Kamer een stuk minder cultureel divers geworden (van 27 naar 21 Kamerleden van kleur). Bijna de helft van de Kamerleden met een niet-westerse migratieachtergrond zit bij de GroenLinks-PvdA fractie. De regionale diversiteit en de vertegenwoordiging van praktisch geschoolden is toegenomen door de winst van NSC en de PVV. Dat zijn aspecten van diversiteit waar we het als GroenLinks nog niet goed genoeg op doen.

Een kwestie met grote consequenties in 2023 was de onverwachte stem van een van onze Statenleden op Volt bij de verkiezing van de Eerste Kamer in mei. GroenLinks verloor daardoor een Eerste Kamerlid, waardoor we samen met de PvdA eindigden met 14 in plaats van 15 senatoren. Het laat ons zien hoe afhankelijk we van elkaar zijn en van een eerlijke en goede samenwerking met elkaar. Door te werken aan een inclusieve en professionele vereniging, kunnen we meer energie steken in onze politieke idealen. Gelukkig gaat de onderlinge samenwerking in veruit de meeste gevallen goed en mogen we daar ook trots op zijn. Maar we zijn ons bewust van de aandacht die het vraagt.

PROFESSIONALISERING ORGANISATIE, VERENIGING EN NETWERKEN TRAINING, ONTWIKKELING EN ONTMOETING

De jaarlijkse dagen voor bestuursleden en lokale politici zijn in 2023 uitgesteld, omdat we al onze tijd en energie wilden en moesten steken in de campagne voor de vervroegde verkiezingen. Toch investeerden we ook in 2023 in onderlinge contacten en opleidingen.

We organiseerden 15 trainingen en trainden in totaal 415 mensen. Met bijvoorbeeld online trainingen voor nieuwe bestuursleden, regelmatige trainingen in het voorkomen van ongewenst gedrag en intervisie en ontmoetingen voor fractievoorzitters. De trainingen werden goed gewaardeerd. Het gemiddelde cijfer was een 7.7.

De bestuurders (wethouders, gedeputeerden en burgemeesters) van onze partij ontmoeten elkaar regelmatig via online en live ontmoetingen met het bestuurdersnetwerk. Een mooie manier om samen te praten over de koers van de partij, inhoudelijke ervaring uit te wisselen en om tips uit te wisselen met politieke bondgenoten. In 2023 kwam het netwerk in totaal 8 keer bij elkaar.

NIEUW LEERTRAJECT: GROENLICHT

In 2023 is het nieuwe talentontwikkelingsprogramma gestart: GroenLicht. Daarbij zijn 24 talentvolle actieve leden voorbereid op het doorgroeien binnen GroenLinks. Ze maakten kennis met lokale, landelijke en Europese politiek en werden getraind in belangrijke vaardigheden zoals debatteren, onderhandelen en het vertellen van je eigen verhaal. De deelnemers aan dit programma hebben de kwaliteit hoog gewaardeerd en gaven onder meer aan dat het hun netwerk in de partij heeft versterkt en verbreed.

FINANCIËLE HUISHOUDING GOED OP ORDE

De financiële huishouding van GroenLinks staat er solide voor. De nieuwe accountant van GroenLinks is

tevreden over de overzichtelijke en transparante boekhouding: ‘passend bij de waarden van GroenLinks’. De aangescherpte rapportageregels t.a.v. giften aan politieke partijen in campagnetijd brachten extra werk met zich mee, maar we zijn erin geslaagd om aan alle eisen te voldoen.

ELECTORAAL HERSTEL, LEDENGROEI EN BEWEGINGSOPBOUW VASTHOUDEN

MEER DAN 40.000 LEDEN

In onze verantwoording over 2022 spraken we de hoop uit om in 2023 ons ledenaantal te doen groeien. We hadden niet durven dromen dat we een groei van meer dan 20% zouden zien en de grens van 40.000 leden zouden overgaan. Een deel van de nieuwe leden kan waarschijnlijk verklaard worden vanwege het aantal mensen dat dubbellid is geworden van de PvdA en GroenLinks, maar vanwege privacyregels kunnen we dat niet checken. We zien wel dat de samenwerking met de PvdA, maar ook de winst van de PVV bij de afgelopen verkiezingen belangrijke argumenten zijn voor mensen om lid te worden.

BRUISEND CONGRES IN DEN BOSCH, DEELS SAMEN MET DE PVD A

Op 4 februari organiseerden we samen met de PvdA een zeer druk bezochte campagneaftrap voor de Provinciale Statenverkiezingen in Den Bosch. Samen met FNV-voorzitter Tuur Elzinga, Donald Pols van Milieudefensie en voorzitter van de jonge klimaatbeweging Aniek Moonen blikten we vooruit op verkiezingen. Daarvoor vergaderden de congressen van GroenLinks en de PvdA naast elkaar in verschillende zalen. Leden konden elkaar tijdens de inloop en lunch ontmoeten bij de koffie en verschillende subsessies.

Als GroenLinks stelden we 4 februari ook de lijst vast voor de Eerste Kamer. Aanvankelijk was het plan om - zoals sinds 2016 gebruikelijk is - de lijst vast te stellen via een digitaal lijstreferendum. Helaas bleek onze software een belangrijke veiligheidstest niet te doorstaan waardoor we deze methode niet konden gebruiken. Inmiddels hebben we nieuwe software laten ontwikkelen en is alweer twee keer veilig online de Tweede Kamerlijst en de Europese lijst vastgesteld door de leden.

PROVINCIALE STATENVERKIEZINGEN 15 MAART 2023

Uiteraard stond het jaar 2023 voor een groot deel in het teken van campagnevoeren. Aan het begin van het jaar voor de Provinciale Statenverkiezingen van 15 maart. Het was voor het eerst dat we daarin samen optrokken met de PvdA. Dat betekende onder meer vier goedbezochte gezamenlijke Townhalls met Attje Kuiken en Jesse Klaver in Middelburg, Amsterdam, Rotterdam en Utrecht en voor het eerst een bruisende gezamenlijke uitslagenavond op 15 maart in Den Haag. Maar veel belangrijker dan dat was de samenwerking die in veel afdelingen tot stand kwam, met gezamenlijke acties en evenementen. In Zeeland besloten GroenLinks en de PvdA zelfs om met een gezamenlijke lijst mee te doen aan de verkiezingen. In Zuid-Holland vormden de twee partijen een gezamenlijke fractie na de verkiezingen.

De uitslag van de verkiezingen betekende voor GroenLinks dat we bijna helemaal terug zijn op het niveau van 2019. Ten opzichte van dat historisch zeer succesvolle jaar verloren we dan wel iets in aantal Statenleden, maar – in combinatie met de uitslag van het jaar ervoor bij de gemeenteraadsverkiezingen – werd duidelijk dat we het verlies van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 echt weer te boven zijn. En waar we heel trots op zijn: bij de eerste verkiezing voor het kiescollege niet-ingezetenen kwam GroenLinks als [grootste partij](#) uit de bus met 18.3% van de stemmen van Nederlanders in het buitenland.

CODE ROOD

Veel sneller dan gepland moesten we ons in 2023 opmaken voor nog een grote campagne. Toen het kabinet op 7 juli viel hebben in ongelofelijk korte tijd de stappen gezet naar een gezamenlijk lijst met de PvdA. Als partijbestuur zijn we heel trots op hoe snel we toen als partij en organisatie hebben weten te

schakelen en handelen. Dit harde werk werd ook gezien in de buitenwereld, samengevat in het beeld dat de draaiboeken ('code rood') al maanden klaarlagen bij GroenLinks en de PvdA voor dit scenario van vervroegde verkiezingen.

We hadden dit nooit voor elkaar gekregen zonder al het voorbereidende werk in de jaren daarvoor. Met name de 11 ledengesprekken over de linkse samenwerking die we in mei en juni in het hele land organiseerden, speelden daar een belangrijke rol in. Datzelfde geldt voor het discussiestuk dat de wetenschappelijke bureaus van de PvdA en GroenLinks begin 2023 publiceerden. Hiermee hebben we een belangrijke basis gelegd waardoor we in de zomer van 2023 in de korte tijd die we hadden tot een gezamenlijke verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen konden komen.

De afgelopen zomer was er een enorme gedrevenheid en motivatie merkbaar om een succes te maken van de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november. Als GroenLinks en PvdA lieten we een grote kracht en saamhorigheid zien die veel mensen aansprak en mobiliseerde. Frans Timmermans werd tot lijstrekker benoemd door een overweldigende meerderheid van de leden en vele collega's werkten de zomer door om de verkiezingen voor te bereiden.

Ook op het eerste gezamenlijke congres op 14 oktober in Rotterdam met bijna 5.000 mensen was de energie en hoop merkbaar. Tegelijk hield de terreuraanslag van Hamas van 7 oktober en de daaropvolgende bombardementen van Israël op Gaza velen van ons bezig. De oorlog in Gaza leidt tot polarisatie en spanning in de samenleving als geheel en ook binnen GroenLinks en de PvdA. Vanuit het partijbestuur proberen we het gesprek daarover zo goed mogelijk te faciliteren zodat iedereen zich gehoord weet en we elkaar niet verliezen. Helaas was de oorlog wel aanleiding voor Kauthar Bouchallikht om afscheid te nemen als Kamerlid. We moeten dus constateren dat het niet altijd lukt om elkaar te blijven vinden. Op het congres van 14 oktober werd wel met zeer brede steun een congresmotie over Israël en Palestina aangenomen, dankzij de inzet van een aantal betrokken leden en Tweede Kamerleden.

Tijdens de campagne is er ontzettend hard gewerkt door onze afdelingen om zichtbaar te zijn als GroenLinks-PvdA en zoveel mogelijk kiezers te mobiliseren. We zijn trots op het resultaat dat we hebben behaald, met 25 geweldige Kamerleden die ons vertegenwoordigen in het parlement. Samen boekten we een winst van 8 zetels. Tegelijk was het een schok om te zien hoe groot de PVV werd en hoe groot het rechtse blok in de Tweede Kamer is geworden. We zien het als onze opdracht om de komende tijd verder te bouwen aan onze links-progressieve beweging. Dat doen we niet alleen vanuit de Tweede Kamer, maar vooral ook vanuit al die afdelingen in het land en samen met onze maatschappelijke en politieke bondgenoten. De Europese verkiezingen in 2024 zijn een volgende kans om te laten zien waar onze beweging voor staat.

BESLUITVORMING GEZAMENLIJKE LIJST VOOR DE EUROPESE VERKIEZINGEN

Begin december kondigden we als partijbestuur een ledenreferendum aan over de vraag of we met een gezamenlijke lijst en gezamenlijk programma met de PvdA deel zouden moeten nemen aan de Europese verkiezingen. Dat was aanvankelijk niet de inzet voor die verkiezingen, maar door alle gebeurtenissen in 2023 en de uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen zijn we daar anders naar gaan kijken. Uiteindelijk bleek er wederom veel steun voor deze stap, maar er ontstond in een deel van de partij ook discussie over het proces rondom dit besluit. Daar trekken we als partijbestuur vanzelfsprekend lessen uit. Zoals het grote belang van voldoende momenten om met elkaar van gedachten te wisselen over dit type besluiten en duidelijke en uitgebreide toelichting op waarom bepaalde keuzes worden gemaakt. We hebben dat onder meer proberen te doen via een [Q&A op onze website](#) en we hebben in december last-

minute nog extra momenten voor online gesprek georganiseerd in de partij.

TOT SLOT

GroenLinks is een partij vol veranderingsgezinde mensen. We zijn er immers van overtuigd dat een groenere, eerlijkere en gelijkwaardigere samenleving mogelijk is. Daar is verandering voor nodig. Dat heeft er ook toe geleid dat er veel steun is voor de samenwerking met de PvdA. Soms moet je bereid zijn zelf te veranderen om je doelen te bereiken. Samen bouwen we aan een nieuwe links-progressieve beweging en zijn we onszelf opnieuw aan het uitvinden. Als partijbestuur proberen we dat zo goed mogelijk te begeleiden en ondersteunen, met vallen en opstaan. Dank voor jullie vertrouwen en kritische blik daarbij. Samen kan het!

VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD 2023

ALGEMEEN

Op het partijcongres van 4 februari 2023 is de verantwoording van de toezichtraad over 2022 vastgesteld. Ook op dat congres is Hetty Hafkamp voor haar tweede termijn als voorzitter van de toezichtraad benoemd.

In 2023 bestond de toezichtraad uit de leden: Hetty Hafkamp (voorzitter), Gerda Bosdriesz, Felix Flinterman, Gerard van de Kuilen, Titia van Leeuwen en Maarten Prot. Khalid Boutachekourt heeft begin 2023 om persoonlijke redenen de toezichtraad verlaten. Deze vacature is in 2023 niet opgevuld omdat de bemensing van de raad binnen de afgesproken grenzen bleef.

De toezichtraad van GroenLinks houdt toezicht op het partijbestuur en staat het bestuur met raad bij. Het gaat daarbij om toezicht op het nakomen van de wettelijke verplichtingen en financiële verantwoordelijkheden van het partijbestuur, om toezicht op het naleven van statuten, reglementen en congresbesluiten en om toezicht op het op een deugdelijke wijze besturen van de partij. De toezichtraad laat zich door partijbestuurders informeren over de actuele discussies, financiën en andere partijaangelegenheden. In 2023 werd de toezichtraad betrokken bij de formulering van de reglementen voor de gezamenlijke verkiezingen voor de linkse samenwerking met de PvdA en de daarvoor georganiseerde referenda in de partijen.

De toezichtraad vergadert regulier zo'n zes keer per jaar, deels intern en grotendeels in aanwezigheid van de partijvoorzitter en penningmeester van het partijbestuur. Daarnaast zijn er heisessies, alsook een of twee keer per jaar gezamenlijke strategie- en verdiepingsbijeenkomsten met het partijbestuur. Op de sessie in 2023 is over interne partijdemocratie gesproken.

Ook nodigt de toezichtraad afzonderlijke partijbestuursleden uit voor hun overleg, op basis van een te bespreken onderwerp. De toezichtraad voert eens per jaar functioneringsgesprekken met de leden van het partijbestuur.

Het werkplan 2023 van de toezichtraad is begin 2023 vastgesteld en op de website van GroenLinks geplaatst.

WERKZAAMHEDEN

A. FINANCIËN

Het toezicht op de financiën van de partij is en blijft een belangrijke taak voor de toezichtraad. De toezichtraad stelt de accountant aan, voert overleg met de accountant en penningmeester over de resultaten van de controle en brengt advies uit aan het congres ten aanzien van de goedkeuring van de jaarrekening. Daarnaast worden de tussentijdse financiële rapportages besproken en aan het eind van het jaar wordt de begroting voor het komende jaar door de toezichtraad besproken en bij instemming, goedgekeurd.

Voor de partijfinanciën waren in 2023 de uitkomsten van de Provinciale Statenverkiezingen en de Eerste Kamer van belang. Deze (gunstige) uitkomst leidde niet tot aanpassing van de begroting 2023. Door de val van het kabinet kwamen er in november Tweede Kamerverkiezingen. De extra uitgaven voor o.a. een gezamenlijk congres en de campagne konden uit de verkiezingsreserves bekostigd worden.

Daarnaast was er aandacht vanuit de toezichtraad voor de tussentijdse financiële rapportages en de verschillen tussen begroting en realisatie. De toezichtraad constateerde in 2023 dat de financiën op orde waren en keurde, na een positieve accountantsverklaring, de jaarrekening 2022 goed. Ook de begroting

2024 werd door de toezichtraad besproken en goedgekeurd. Om de begroting 2024 te kunnen aanpassen aan de uitkomsten van de Tweede Kamerverkiezingen van november 2023 kunnen politieke partijen een aangepaste begroting 2024 indienen in 2024. Ook daar zal de toezichtraad een oordeel over geven.

B. FUNCTIONERINGSGESPREKKEN LEDEN PARTIJBESTUUR

Als onderdeel van de taken van de toezichtraad voeren leden van de raad jaarlijks met elk lid van het partijbestuur een functioneringsgesprek. Per gesprek wordt een verslag gemaakt waarin ook de gemaakte afspraken, aandachtspunten en ontwikkelpunten zijn opgenomen. De gesprekken worden gevoerd op basis van i) een schriftelijke input van een drietal personen die met het betrokken bestuurslid samenwerken, ii) een eigen schriftelijke reflectie van het bestuurslid en iii) de mate van realisatie van de in het voorgaande jaar gemaakte afspraken en voornemens. De toezichtraad voert ook exitgesprekken met afgetreden partijbestuursleden om terug te blikken op het functioneren van het partijbestuur en adviezen te kunnen geven voor opvolgers. De toezichtraad maakt jaarlijks een geanonimiseerd verslag van de functioneringsgesprekken en de exitgesprekken ten behoeve van interne bespreking en bespreking met het partijbestuur.

C. BENOEMING LEDEN PARTIJBESTUUR

De toezichtraad is opdrachtgever van de kandidatencommissie intern (KCI) voor de selectie van kandidaten voor het partijbestuur. Op basis van die selectie verkiest vervolgens het congres de partijbestuursleden. Wanneer partijbestuursleden tussentijds terugtreden is de benoeming van nieuwe leden een taak van de toezichtraad op basis van de selectie door de KCI.

In september 2023 heeft de toezichtraad de profielen besproken en de opdracht verstrekt aan de KCI voor het selecteren van kandidaten voor de vacatures van penningmeester en bestuurslid interne partijontwikkeling. Op het congres van 20 april 2024 ligt er een voordracht voor de benoeming van kandidaten voor deze vacatures.

In 2023 hebben leden van de toezichtraad gesprekken gevoerd met leden van de KCI over de samenwerking.

D. INTEGRITEIT EN INCLUSIE

De toezichtraad heeft als toezichthouder de taak om toe te zien op het omgaan met integriteit en de aandacht voor inclusie en diversiteit door het partijbestuur, de toezichtraad zelf en via het partijbestuur de partij als geheel. Aandachtspunt voor de toezichtraad is het levend houden en evalueren van het beleid omtrent integriteit vanwege het belang van het (blijven) voeren van het gesprek over integriteit, grenzen en waarden in de partij.

Een lid van de toezichtraad heeft in 2023 deelgenomen aan het sleutelfigurenoverleg over sociale veiligheid & integriteit.

In 2021 is ook het nieuwe beleid m.b.t. inclusie en diversiteit in de partij vastgesteld. De uitvoering van dit beleid was ook in 2023 onderwerp van gesprek tussen partijbestuur en toezichtraad.

E. EVALUATIE FUNCTIONEREN TOEZICHTRAAD

De toezichtraad evalueert regelmatig het eigen functioneren en dat van de individuele leden. Een goede en periodieke evaluatie draagt bij aan de professionaliteit van de toezichtraad en het creëert een leermoment om te kunnen bepalen of bijstelling gewenst is van de ingezette koers. Na het congres van 20 april 2024 organiseert de toezichtraad met de nieuwe leden erbij een heisessie en een externe evaluatie van het eigen

functioneren.

F. COMMUNICATIE EN ZICHTBAARHEID

De toezichtraad heeft voor het functioneren een toezichtkader opgesteld. Het meest recente is dat voor de periode 2020-2023. Elk jaar stelt de toezichtraad een werkplan op en een verantwoording aan het congres. Toezichtkader, werkplan en verantwoording worden gepubliceerd op de webpagina van de toezichtraad op de website van GroenLinks.

Tot slot

Wij danken de leden van het partijbestuur voor de goede samenwerking.

De toezichtraad van GroenLinks Hetty Hafkamp (voorzitter), Gerda Bosdriesz, Felix Flinterman, Gerard van de Kuilen, Titia van Leeuwen en Maarten Prot.

VERANTWOORDING EGP DELEGATIE 2023

De delegatie naar de Europese Groene Partij (hierna: EGP-delegatie) heeft een waardevol jaar achter de rug. De delegatie bestaat uit zeven gekozen leden in 2022 en onze internationaal secretaris van GroenLinks als delegatieleider.

Tijdens het 42ste partijcongres van GroenLinks, 4 februari 2023, werd Gebke van Gaal als internationaal secretaris in het partijbestuur voor een nieuwe termijn van drie jaar met brede steun gekozen door het congres. Vanuit die hoedanigheid is zij daarmee ook de EGP-delegatieleider. De rest van de gekozen delegatie bestaat uit Daniëlle Hirsch, Daniël Poolen, Remco Lopez Antezana, Catarina Vieira, Bram Joanknecht, Stephanie Bennett en Ruth Noorduyn. De EGP-delegatie werd in 2023 deskundig bijgestaan vanuit het Landelijk Bureau van GroenLinks door Wouter Witteveen. Ook Hilda Passchier heeft weer een belangrijke rol gespeeld tijdens en voorafgaand aan de congressen. Samen met Wouter zet zij zich in voor het Local Councillors netwerk. Richard Wouters is ons inhoudelijk geweten en vanuit DWARS is het bestuurslid internationaal, in 2023 waren dit Ruben Bals en Anne Wentink, nauw betrokken. Een mooie club bij elkaar.

Bij uitgebreide congressen is de delegatie groter (maximaal 19 personen). Op het GroenLinks congres van 20 april 2024 ligt een wijzigingsvoorstel van de HR-reglementen die aansluiten bij de wijzigingen in de statuten van de Europese Groene Partij (EGP).

De internationale agenda van GroenLinks is gebaat bij een stevig netwerk in Europa, waarin we van elkaar leren, elkaar inspireren en elkaar weten te vinden op ieder moment. Dat netwerk is keihard nodig, als we om ons heen kijken naar de oorlog in Oekraïne en daarmee in Europa en het vreselijke geweld in Palestina en Israël. De vrijheid en waardigheid staat op het spel. Met de vele groene partners in Europa hebben we gebouwd aan de groene en sociale beweging en aan het losweken van de vastgeroeste systemen. Met de Europese verkiezingen van 6 juni 2024 in het verschiet is er werk aan de winkel. We kijken uit naar de campagne en snakken naar een ander verkiezingsresultaat in heel Europa dan wat we nu af en toe signaleren. We gaan verder en dóór en ook tijdens het congres van GroenLinks-PvdA op 20 april, staan we stil bij alles wat nodig is, mogelijk is, of soms onmogelijk lijkt. Samenwerking met de PvdA, ook op Europees niveau is essentieel voor onze klimaatagenda en rechtvaardige samenleving, vrijheid en democratie.

37E CONGRES VAN DE EGP VAN OP 2 EN 3 JUNI IN WENEN

Wij mogen vier mensen afvaardigen naar de congressen (en 19 naar de uitgebreide congressen) van de Europese Groene Partij (EGP). In Wenen werd een aantal zaken besloten die onze groene familie klaar maakt voor de verkiezingscampagne richting de Europese Verkiezingen. Gebke van Gaal, Remco Lopez, Catarina Vieira en Bram Joanknecht vormden de delegatie naar het 37^e congres van de EGP 2-3 juni in Wenen. Besloten werd dat vanuit de EGP weer twee *leading candidates* (*Spitzenkandidaten*) worden gekozen voor de Europese verkiezingen.

Onze delegatie werkte mee aan een resolutie van onze Vlaamse collega's van Groen, getiteld '*The prohibition of lethal autonomous weapons systems*'. Daarnaast werden resoluties aangenomen over een actie tegen de handel in bedreigde diersoorten, wetgeving over cannabis in Europa en het verbeteren van diversiteit en inclusie in de 'Brusselse bubbel'.

38^E CONGRES VAN DE EGP OP 2 DECEMBER 2023 ONLINE

In 2023 stond een tweede congres op de planning. Deze vond op 2 december online plaats. Gebke van

Gaal, Remco Lopez, Catarina Vieira en Ruth Noorduyn vertegenwoordigden GroenLinks. Het congres agendeerde een aantal statutaire zaken, voorbereidingen verkiezingen en er werden twee belangrijke resolutie behandeld:

[The European Greens stand for a Lasting End to Violence in Israel and Palestine](#)

[The European Greens stand in solidarity with Belarusian Greens and the Belarusian civil society](#)

MANIFESTO, CAMPAGNE EN SPITZENKANDIDAAT

Nu de Europese verkiezingen steeds dichterbij komen werd in 2023 achter de schermen al veel werk verzet. Gebke van Gaal maakte deel uit van de Working Group Manifesto. In het manifest staan de inhoudelijke prioriteiten van de Europese Groene Partij voor de aankomende Europese verkiezingen. Dit manifest is vastgesteld tijdens het EGP-congres van 2 - 4 februari 2024 in Lyon.

Onze campagneleider Laura Vissenberg nam namens GroenLinks deel aan de Working Group Campaign die werkt aan de verkiezingscampagne van de Europese Groene Partij.

Inmiddels is onze trots groot dat Bas Eickhout verkozen is tot een van de twee Europese *leading candidates* samen met de Duitse Terry Reintke, tijdens het congres in Lyon 2-4 februari 2024.

LEDENGESPREK INTERNATIONALE SAMENWERKING 1 JUNI 2023 ROTTERDAM

Als onderdeel van de vele ledengesprekken in het land over linkse samenwerking en diverse thema's en met onze tradities mogen internationale thema's hierbij niet ontbreken. Daarom werd op 1 juni in Rotterdam samen met de PvdA het ledengesprek 'Buitenland' georganiseerd. Daar gingen we in gesprek met onze politic over de samenwerking op Europees niveau bij twee verschillende families in het Europees Parlement (Greens/EFA en de S&D) als ook bij de EGP en de PES (de Europese partij van de sociaaldemocraten waar de PvdA lid van is). De internationale secretarissen van de PvdA (Ties Huis in 't Veld) en GroenLinks (Gebke van Gaal), Directeuren Foundation Max van der Stoel (Kido Koenig) en International Foundation GroenLinks (Milka Yemane) faciliteerden deze bijeenkomst.

De avond stond in het teken van onze weg naar een rechtvaardige en duurzame wereld. Waar moeten onze partijen zich voor inzetten, wat bindt ons en waar liggen de verschillen? Ruim 100 leden die zich met internationale handel, migratie, geopolitiek, defensie of Europa bezighouden bezochten de avond.

EEN PERSOONLIJKE REFLECTIE

Alle gekozen EGP-delegatieleden delen hun persoonlijke ervaringen hieronder:

DANIELLE HIRSCH

Ik heb een netwerk opgebouwd en mensen ontmoet die allerlei rollen binnen GroenLinks en bij andere groene partijen vervullen. Ik heb direct meegemaakt hoe de ledendemocratie werkt.

Mijn rol in de werkgroep van Internationale handel heb ik zeer waardevol gevonden. En op 28 februari 2023 ben ik met andere groene collega's naar de *Green Trade Conference* in Berlijn afgereisd.

Danielle is gekozen als lid van de Tweede kamer afgelopen november 2023.

DANIEL POOLEN

Vanuit mijn achtergrond in sustainable finance heb ik mij ingezet om alle resoluties en amendementen die dit onderwerp raken te vormen tot iets moois. Mijn grootste bijdrage was het indienen van de resolutie Sustainable Finance: Stop Red financing. Deze resolutie riep op om niet alleen onze ogen te richten op financiering van groene projecten en bedrijven, maar daarnaast actief fossiele of "rode" projecten en

bedrijven uit te sluiten. Een mooie samenwerking binnen de EGP en met andere Groenen in Europa.

De EGP verbreed je groene blik doordat je in aanraking komt met groene partijen uit verschillende lidstaten met allen hun eigen uitdagingen en strijdplannen. Voor mij de perfecte eerste stap om te verkennen of en hoe ik meer kan betekenen binnen GroenLinks. Tot slot is de EGP-delegatie een ontzettend fijne club mensen.

De publicatie van de EU Taxonomy regulation wil ik graag benoemen. Een ontzettend saai stukje wetgeving dat er voor heeft gezorgd dat iedereen ter wereld de definitie rond duurzaamheid opnieuw tegen het licht houdt en aanscherpt waar nodig.

REMCO LOPEZ

Ik heb hele vette dingen mogen meemaken voor de EGP, inclusief het ontmoeten van hele inspirerende mensen en het voeren van zeer relevante ideologische discussies. Ik denk dat wij met z'n allen de visie van GroenLinks goed hebben vertegenwoordigd bij onze Europese familie. Zo hebben we o.a. meerdere amendementen verwerkt in het Europese manifest, bijvoorbeeld op internationaal humanitair oorlogsrecht.

Zonder twijfel gaat de EGP voor mij over de mensen. Zowel vanuit de delegatie als de mensen die je daar ontmoet. Waarbij het bijzonder is om te merken dat mensen die je vroeger tegenkwam vanuit DWARS-jaren, nu allemaal ook in hun partij zijn opgegroeid.

De verkiezing van Bas Eickhout als Spitzenkandidaat (2024) was wel een ultiem moment!

CATARINA VIEIRA

One of my favorite experiences has been to work on the process of amending and approving the 2024 European Green Party manifesto. This document sets the common agenda of the green parties to the European Parliament election and working on it was an opportunity to see how different countries position themselves around a huge array of topics.

The EGP is the place where I draw my inspiration to be a green politician: I see people of all genders, all ages, all backgrounds coming together and believing in and shaping a better future for Europe. It's a place where diversity is embraced in all its forms. No problem is too big to tackle and we never shy away from challenges or difficult discussions.

It has always filled me with pride and hope to welcome new member parties to the Green family. In the Congresses I attended we have welcomed 5 different parties from Eastern and Southern Europe, and it feels like a unique opportunity to contribute to the growth of the green movement. We now have members coming from 39 countries and that brings so much opportunity to learn from one another.

Catarina is our number 10 candidate on the list of Groenlinks-PvdA for the European elections .

BRAM JOANKNECHT

Vanuit mijn rol bij de EGP heb ik onder andere onderhandeld met de diverse delegaties van onze Europese zusterpartijen over een resolutie gericht op sustainable finance en de rol van de Europese Unie hierin. Na veel overleg is deze resolutie met grote meerderheid aangenomen. Daarnaast hebben we goed contact onderhouden met de diverse partijen in de Europese Groene Partij en van elkaar kunnen leren.

Samen met een groep betrokken en internationaal gerichte GroenLinksers werken we aan een sterke Europese Groene Partij, waarin we leren van andere Groene partijen in Europa en elkaar inspireren om te

blijven strijden voor duurzame verandering.

De vaststelling van het manifest voor de Europese Verkiezingen en de verkiezing van Bas Eickhout tot Spitzenkandidat voor de aankomende verkiezingen waren twee momenten waarop de kracht van de Europese familie goed zichtbaar werd. De trots en het lef om juist in deze moeilijke tijden samen te komen en een sterke Spitzenkandidat te kiezen gaven mij inspiratie om verder te blijven strijden en hoopvol te blijven in aanloop naar de aankomende Europese verkiezingen.

STEPHANIE BENNETT

Het hoogtepunt van mijn tijd als EGP-delegatielid was het congres in Lyon in 2024, afgelopen februari. Daar werden de Spitzenkandidaten gekozen, er werd gestemd over de amendementen op ons manifest en het manifest werd vastgesteld.

Als EGP vinden we een toegankelijk en hoogwaardig OV-netwerk belangrijk, maar het is geen geheim dat het OV-netwerk niet altijd even toegankelijk is voor mensen met een beperking. Middels een amendement heb ik ervoor gepleit om nog meer nadruk te leggen op het belang van een OV-netwerk dat óók voor mensen met een beperking toegankelijk is.

“Choose Courage” is de slogan waar de EGP tijdens de campagne voor de Europese verkiezingen voor kiest. Die twee woorden omvatten voor mij precies waar de EGP voor staat; toon lef om (politieke) keuzes te blijven maken die onze idealen dichterbij brengen, juist nu het zo ontzettend belangrijk is. Op het congres werd een foto gemaakt van alle mede-delegatieleden en congresgangers. Het was hartverwarmend om te zien hoeveel gelijkgestemden er zijn in Europa. Samen kunnen we het!

RUTH NOORDUYN

De afgelopen tijd heb ik de gezamenlijke standpunten van de EGP-delegatie ingebracht in de onderhandelingen met de andere groene partijen in Europa.

Samenwerken en ergens overeenstemming over proberen te bereiken werkt echt “verbroederend”; levert ook contacten die buiten de congressen voortgaan en zo nodig extra kunnen worden ingezet.

Het is mooi om te kunnen laten zien dat er een massa is van partijen en mensen met deze waarden en idealen.

De totstandkoming van de Europese Natuurbeschermingswet blijft me altijd bij

Ik vond de gezamenlijke langdurige acties om te komen tot de betere bescherming van de Europese natuur een mooi voorbeeld van de Europese groene samenwerking.

Wij kijken hoopvol en met gepaste alertheid, lef en bevlogenheid uit naar de komende periode en houden jullie op de hoogte via social media, de websites en via de weekupdate en Plek. Op naar de Europese verkiezingen 2024!

VERANTWOORDING CONGRESPRESIDIUM 2023

Taak en werkwijze - algemeen

Als congrespresidium zijn we verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van het congres. We zijn niet verantwoordelijk voor de inhoud van het congres, dat ligt bij het partijbestuur. Praktische zaken zoals de zaal en de catering zijn de verantwoordelijkheid van de projectleider. Voor dat ordelijk verloop zijn er twee criteria waar we altijd rekening mee houden:

- is de besluitvorming volgens de regels in de statuten en het huishoudelijk reglement (HR);
- kan het congres op een goede manier besluiten nemen.

In de onderstaande samenvatting staat wat daarover is vastgelegd in de statuten en het HR.

Je kunt bij ons altijd terecht voor vragen, opmerkingen of klachten over de gang van zaken op het congres (congrespresidium@groenlinks.nl). We vergaderen vijf tot zes keer per jaar, samen met het adviserende lid uit het partijbestuur en de projectleider voor het congres. De meeste resultaten van ons werk kun je lezen in de congreskrant, in het voorstel voor de orde van het congres, de dagvoorzitter(s) van het congres, de categorisering van amendementen en de opzet van de agenda.

BIJZONDERE PUNTEN BIJ DE VOORBEREIDING VAN HET CONGRES 2024

We hebben de afgelopen jaren steeds meer ervaring opgedaan met digitale hulpmiddelen en stemmen op afstand en we hebben de regels en organisatie daar ook op afgestemd. Ons doel is een goede balans te vinden tussen een fysiek congres met optimaal gebruik van digitale middelen, inclusief digitaal stemmen. Na afloop van het vorige GroenLinks-congres hebben wij het bestuur gevraagd om een ledenevaluatie te houden over het verloop van dat congres. Daarnaast evalueren wij als presidium het congres ook altijd zelf. De feedback die hieruit naar voren kwam hebben we gebruikt om de organisatie van het huidige congres te verbeteren. Ook zijn tijdens het vorige congres enkele aanpassingen gemaakt in het HR.

Verder vinden we het belangrijk dat er op het congres ruimte is voor discussie en spreekrecht, zeker voor de punten die zich daartoe lenen en die onder veel leden leven. In de congresorde hebben we de spelregels opgetekend, waarmee we inzicht geven in de spelregels van het congres, dat ordelijk en democratisch moet verlopen.

HET CONGRESPRESIDIUM

Beatrijs Erends, Coos Hoebe, Gijs van der Kroef, Jaco van der Veen, Jaap van der Heijden (voorzitter), Jessica Kips, Rik van der Laan, Werenfried Spit, Willemijn Ruberg

(Jaco van der Veen, Jaap van der Heijden en Jessica Kips maakten ook deel uit van het gemeenschappelijke GroenLinks/PvdA-congrespresidium)

BIJLAGE: TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET CONGRESPRESIDIUM IN DE STATUTEN EN HET HR

HET CONGRESPRESIDIUM:

- beoordeelt of het elektronisch stemmen voldoet aan de voorwaarden (ST art. 11 lid 2);
- kan een bijeenkomst organiseren voor indieners van amendementen, om deze onderling af te stemmen (HR art. 1 lid 5);

- is inhoudelijk verantwoordelijk voor de congreskrant (HR art. 1 lid 6);
- ontvangt en zorgt voor de behandeling van (actuele) moties (HR art. 1 lid 8 en 9);
- beoordeelt actuele moties (HR art. 1 lid 9);
- adviseert het bestuur over de organisatie van een extra congres (HR art. 2);
- deelt amendementen in categorieën (HR art. 4).

GOEDKEUREN JAARREKENING 2022

Volgens de wet en de statuten van GroenLinks dienen jaarrekeningen van de vereniging GroenLinks door het congres te worden goedgekeurd. Het partijbestuur vraagt het congres van GroenLinks om goedkeuring van [de jaarrekening 2022](#), in te zien via de website.

De toezichtraad heeft de jaarrekening van 2022 in de vergadering van dinsdag 27 juni 2023 onder voorbehoud goedgekeurd.